

Harstad kommune
Attraktiv hele livet

V ED EGNE KREFTER

For fremtids Harstad

KOMMUNEPLAN FOR HARSTAD 2009-2025

FORORD

Kjært barn har mange navn, Harstad er i ulike perioder blant annet kalt for

verftsbyen, forsvarsbyen, kulturbyen i nord, arktisk riviera, oljehovedstaden, Vågsfjordens perle, verdens minste storby.

Dette vitner om en rik historie og utvikling, men også om at Harstad de senere år har hatt store omstillinger innen næringslivet, spesielt innen forsvaret og industri.

Du sitter nå med Harstad kommunes oppdaterte strategiplan, omtalt som alle planers mor. Kommuneplanen er det overordnede strategiske styringsdokumentet for kommunen og for den videre utviklingen av Harstad-samfunnet. Kommunens viktigste oppgaver er å være tjenesteproducent for befolkningen og legge til rette for utvikling av Harstad. Kommunen kan planlegge egen virksomhet, men er begrenset i styringen av utviklingen av byen gjennom en kommuneplan. Strategidokumentet kan likevel være en kilde til inspirasjon for Harstadsamfunnet.

Det er en fare for at kommuneplanen blir nok et plandokument til ingen nytte.

Årsaken kjenner vi. Langsiktige formuleringer må nødvendigvis bli runde, og målsettinger kan oppfattes som en lang liste med gode ønsker som ikke lar seg realisere når budsjettene kommer på bordet. Arbeidet med denne planrevisjonen har vært bevisst utfordringen og det forutsettes at tiltakene i planen legges til grunn når handlingsplaner og budsjett skal utformes de neste årene.

Hva er status Harstad i 2009 og hva er ønsket situasjon i 2025? Hvilke kritiske suksessfaktorer vil det være for å oppnå ønsket utvikling, som må ligge til grunn for Harstads identitet, visjon og misjon? Hvilke mål og strategier må settes for å oppnå en ønsket fremtid og hvordan skal vi gjennomføre disse? Kommuneplanen fastsetter dette og ved å følge strategiplanen skal det komme ønskede resultater. Fremtiden vil vise om planen lykkes!

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNLEDNING	4
SITUASJONSBESKRIVELSE	5
Nasjonale rammer	5
Fylkessammenheng	5
Lokale rammebetingelser	6
UTVIKLINGSTREKK	7
Stedsutvikling	7
Næringsutvikling	22
Samfunnsikkerhet	27
Velferd og helse	28
AREALDELEN	36
KRITISKE SUKSESSFaktorER	37
KOMMUNEPLAN 2009-2025	41

INNLEDNING

Kommuneplanen skal behandle kommunens langsiktige utfordringer, overordnede mål og strategier over en 12-årsperiode. Planen er et overordnet politisk styringsdokument som skal legges til grunn ved planlegging og utvikling i kommunen. Planen omhandler kommuneplanens samfunnsdel.

For å fungere som et strategisk verktøy må kommuneplanen være øverst i kommunens styringssystem og planen må være realistisk. Planen må realiseres i form av politiske vedtak, spesielt dispensasjoner i enkeltsaker ødelegger helheten. Kommunen har lagt stor vekt på medvirkning.

Harstad kommune har tatt i bruk verktøy i kommuneplanarbeidet som er anerkjent i planleggingsprosesser, hvor medvirkning fra deltakere i miljøer også utenfor kommunen selv har stått sentralt¹. Visualisering underveis av fremtidsbilder har gitt muligheter til å se eget potensial. Målet har vært å gi rammer for utviklingen av Harstad og sette mål for samhandling med andre aktører for å realisere fremtidsvisjoner.

Underveis i planprosessen engasjerte kommunen KS Konsulent som hjalp til med å søke svar på spørsmål som:

- Hvem er vi i Harstad i 2030?
- Hva lever vi av i 2030?
- Hvor bor vi i 2030?

Viktige nye tema i planforslaget er *miljøvennlig by - og stedsutvikling, næringsutvikling og innovasjon, klima, samfunnssikkerhet, kulturminnekartlegging, universell utforming, landbruk, fritidsbebyggelse og bolig.*

Kommunens mål for gjeldende planperiode fremgår av samfunnsdelen. Denne er ikke juridisk bindende, men skal være førende for hvordan Harstad kommune håndterer sine utfordringer og valg av løsninger. Planen er like førende for kommunestyret, velforeninger,

formannskapet som for skoler, barnehager, sykehjem og alle andre virksomheter i kommunen. Arealdisponeringen slik den fremgår av arealplanen skal bidra til å nå de målene som fremgår av samfunnsdelen.

Planens oppbygging følger en tradisjonell planleggingsmodell. Planen er bygd opp med situasjonsbeskrivelse, kritiske suksessfaktorer, identitet, mål og strategier og gjennomføring.

Utkast til kommuneplan ble lagt ut til offentlig ettersyn i uke 12. Sammen med planutkastet fulgte et omfattende plangrunnlag.

Kommuneplan for Harstad ble vedtatt av kommunestyret den 27.08.09

A planlegge for fremtiden har alle erfart kan være en krevende prosess.

Hvordan vi definerer fremtidig mål og deretter beveger oss fra A til B eller fra nå situasjon til ønsket situasjon kan oppfattes å være en samfunnsmessig risikosport. Det praktiske liv har lært oss at det lønner seg å stole på at litt systematikk og bevissthet om hvilke konsekvenser tiltakene vil medføre kan lede frem til det ønskede resultat

SITUASJONSBEKRIELSE

Grunnlaget for utvalgte strategiområder for Harstad vil være innenfor rammene av utviklingstrekk for kommunen, regionen og nasjonalt². Plan- og bygningslov, Rikspolitiske retningslinjer (RPR), Stortingsmeldinger og andre statlige og regionale føringer har gitt eksterne rammer for planarbeidet.

Nasjonale rammer

Mål og rammer for den nasjonale politikken blir blant annet formidlet gjennom stortingsmeldinger, rikspolitiske bestemmelser/retningslinjer, veiledere og rundskriv. Nasjonale føringer skal legges til grunn for kommuner, fylkeskommuner og statlige fagmyndigheter i deres planlegging og forvaltning.

Følgende rikspolitiske retningslinjer er førende for Harstad kommune³:

- RPR for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen.
- RPR for kjøpesenter.
- RPR for samordnet areal- og transportplanlegging.
- RPR for universell utforming (UU).

Veilederen *Plan og kart*⁴ gir en generell planfaglig veiledning og legges til grunn for arbeidet med rulleringen av kommuneplanen.

Konsekvensvurderinger

Det er vedtatt en ny forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven av 01.04.05. Kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner der det angis områder for utbyggingsformål skal alltid behandles etter den nye forskriften⁵.

Fylkessammenheng

Fylkesplan for Troms 2008-2009, *Kompetansesamfunnet Troms* og Fylkesdelplan for kjøpesenter skal legges

til grunn for kommuneplanarbeidet. Andre fylkesdelplaner skal også legges til grunn for arbeidet hvis de er relevante. Det er i tillegg kommet detaljerte tilbakemeldinger fra fylkesmann og fylkeskommune på hva Harstad kommune bør vektlegge i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Befolkning og utfordringer

Det bor seks millioner innbyggere i Barentsregionen.

Utfordringer i nord er:

- Klimaendringer
- Store energiresurser
- Store fiskeresurser
- Ukjente marine eller andre ressurser
- Geopolitikk og fremtidig suverenitet
- Befolkningsutviklingen
- Hvor skal kompetansen utvikles?

Befolkningsutviklingen i Sør-Troms regionen 2001-2008 kjennetegnes av:

- Stabilitet i Harstad kommune (økning med 70 personer)
- Reduksjon i kommunene i resten av regionen med 1062 personer
- Netto reduksjon for hele regionen er 992 innbyggere
- Bjarkøy, Ibestad og Gratangen har reduksjon på mellom 11-13 %
- De øvrige kommuner utenom Harstad har en reduksjon på mellom 2 og 8 %

Befolkningsprognoser frem mot 2030 for Sør-Troms:

- Regionen samlet vil få en befolkningsreduksjon på ca 750 personer (2 %)
- Harstad vil få en vekst på ca 1030 personer (4,4 %)
- Resten av kommunene i regionen vil få en reduksjon på ca 1800 personer (14,5 %)
- Størst reduksjon i Ibestad (30 %)
- Minst reduksjon utenom Harstad i Kvæfjord med ca 3 %
- Stabilitet fram mot 2020

- Etter 2020 reduseres antall yrkesaktive kvinner pr innbygger 80 år og over betraktelig
- Mindre reduksjon i Harstad enn i omliggende kommuner i regionen

Barnehagebarn:

- Nedgang med ca 40 barn i Harstad
- Nedgang med ca 70 barn i de øvrige kommunene

Grunnskoleelever:

- Nedgang med 300 elever i Harstad
- Nedgang med 490 elever i øvrige kommuner
- Samlet nedgang i regionen på 790 grunnskoleelever

Lokale rammebetingelser

Eksisterende kommuneplan gjelder for perioden 2005-2008. Kommuneplanen ble utarbeidet med framtidstro på:

- Harstad som bosted med trivsel, trygghet og mangfold
- Harstad som nasjonalt senter for Trygge lokalsamfunn og fremme av folkehelse
- Harstad som opplevelsesby og kulturelt kraftsenter i nord
- Harstad som senter for utvikling av petroleumsnæringen i nord
- Harstad som samarbeidspartner og lokomotiv for økt integrasjon, utvikling og vekst i Hålogaland

Kommunaløkonomiske rammebetingelser

Harstad har vært hardt prøvet i tre tiår, med nedleggelse av tradisjonell industri. Harstad har imidlertid omstilt seg og klart å holde befolkningstallet stabilt. Evne til omstilling var også begrunnelsen for at Harstad ble tildelt Troms fylkeskommunes næringspris for 2008. Det er flere eksempler på suksess for som blant annet etablering av Høgskolen i Harstad, kulturhuset og StatoilHydro.

Den sterke befolkningsveksten nasjonalt er i kontrast til Harstad, som har opplevd stagnasjon i folketallet siden 1995 og frem til i 2006. Befolkningsprognosene viser en moderat vekst frem mot 2030

hvor Harstad skal vokse til 25 000 innbyggere. Dette er imidlertid prognoser og ikke en fasit. Det understrekes at det er usikkerhet knyttet til langtidsprognosene. Det er likevel et viktig verktøy fremtidig planlegging av tjenestetilbud i kommunen.

Oppsummerte utviklingstrekk frem mot 2012

- stabilitet i barnehagegruppa
- sterk reduksjon i grunnskolegruppa
- sterk økning i antall yrkesaktive
- økning i eldregruppa (den yngste)

Oppsummerte utviklingstrekk frem til 2030

- vekst barnehagegruppa
- fortsatt reduksjon i grunnskolegruppa
- reduksjon i antall yrkesaktive
- sterk økning i eldregruppa

UTVIKLINGSTREKK

Det er viktig å gi en situasjonsbeskrivelse for interne virksomhetsområder i den kommunale tjenesteproduksjonen. Dette for å kunne sette framtidige strategier for å oppnå mål for videre utvikling av Harstad. Følgende sentrale utviklingstrekk skisseres innenfor stedsutvikling, næringsutvikling og innovasjon, velferd og helse og samfunnssikkerhet.

Stedsutvikling

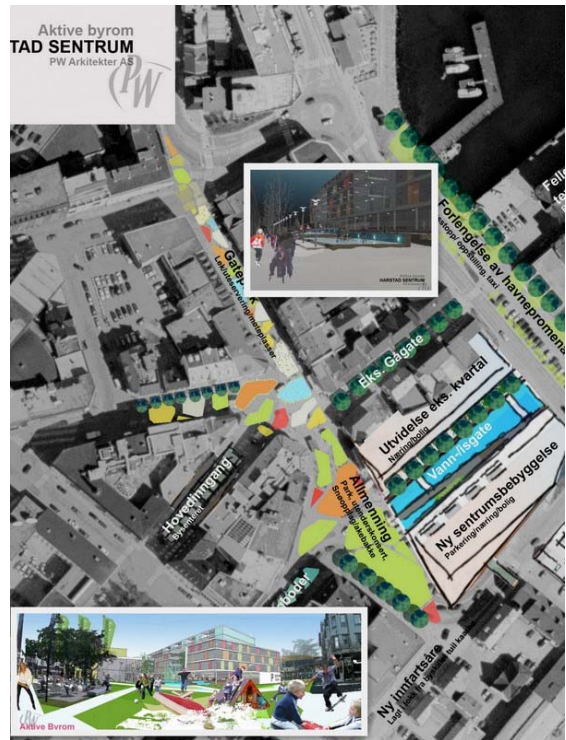
Legge til rette for en bærekraftig og universelt utformet by - og infrastruktur

Stedsutvikling handler om å skape attraktive og miljøvennlige steder, som grunnlag for bosetting og næringsutvikling.

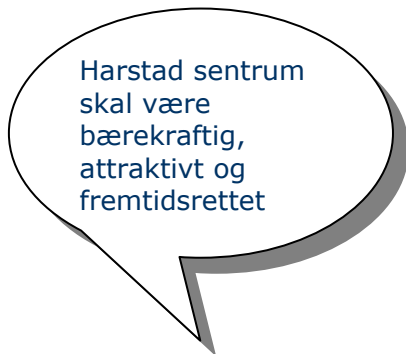
Begrepet stedsutvikling favner vidt og brukes ulikt fra sted til sted og fra kommune til kommune. For noen er begrepet ensbetydende med estetikk, byggeskikk og en forskjønning av de fysiske omgivelsene. Andre definerer stedsutvikling mer i retning av en strategi eller metode for bred utvikling av lokalsamfunnet, der de fysiske omgivelsene ses i sammenheng med det sosiale miljøet på stedet, kultur- og fritidstilbudet, næringsutvikling mm.

De fysiske omgivelsene betyr mye for hverdagen vår; for trivsel, trygghet og vårt sosiale liv. Omgivelsene legger også rammer for hvordan vi bor og reiser, kultur- og fritidstilbudet og hvilke muligheter vi har til å leve miljøvennlig.

Stedets historie og natur- og kulturarv betyr mye for folks identitet, og er viktige ressurser når vi skal utvikle stedene våre. Samtidig er det viktig å være nyskapende og fremtidsrettet i bruken av god arkitektur og design, og legge stor vekt på miljø og kvalitet i utformingen⁶.

Sentrum – selve bykjernen

En målsetting i gjeldende kommuneplan er å styrke det eksisterende bysentrum og unngå at byen strekker seg for mye ut. Utbyggingsmønstret fra 1970-tallet og framover har i stor grad bidratt til å svekke utviklingen av sentrum, og både boligutvikling og næringsutvikling har i større grad skjedd sør for sentrum, primært langs Seljestadveien. Dette har både medført at sentrum funksjonelt har mistet noe av sin identitet og intensitet, og at byens fysiske form har blitt en mer utflytende masse.

I målsettingen om å styrke sentrum ligger et ønske om å unngå en videre utvikling i en slik retning. Ivaretagelse og opprettholdelse av sentrum som levende kulturmiljø, vil være viktig i et kulturminnefaglig perspektiv. Sentrum har et forholdsvis heterogent bygningsmiljø, der bygninger med svært ulik alder og stilpreg ligger side om side, mens kvadraturen holder det hele sammen. Harstad sentrums kvaliteter ligger delvis i et eksisterende småbypreg.

Sentrum er byens viktigste knutepunkt og skal være hovedarena for detaljhandel, service, tjenesteyting og kultur. Forskning viser at folk som bor i byer verdsetter miljøkvaliteter i bysentrene høyt. Dette prioriteres fremfor tilgjengelighet med bil, også når det gjelder innkjøp i kjøpesentre inne i byene⁷. Bymiljøet i Harstad bør derfor forbedres med stadig større fotgjengerområder, parker og

miljøprioriterte veier, stier og gater.

Slike grep gir bedre utviklingsmuligheter for sentrumshandel. Økt fokus og prioritering av bymiljø og sentrums egenart, allsidige sentrumsfunksjoner med tilrettelegging for detaljhandel og miljøvennlige transportløsninger gir grunnlag for økt handel. Men dette medfører betydelig begrenset biltrafikk inne i sentrum. Harstad sentrum har i de siste årene tapt betydelige markedsandeler for handel til Sjøkanten/Seljestad og Kanebogen, hvor det er store kjøpesentre med gratis parkering. Sentrum svekkes av utrivelig trafikkmiljø i tillegg til fraflytting eller liten etablering av beboere, næringsliv og offentlige institusjoner. Direkte konsekvenser er forslumming av bymiljøet og forfall i bebyggelsen. En annen alvorlig konsekvens er et mindre bærekraftig Harstad med økt byspredning, mer bilbruk, økt forbruk av natur og miljøressursene og dårlig tilgjengelighet for alle.

Harstad sentrum svekkes i tillegg av mangelen på trygge områder for lek og opphold utendørs. Dette kan igjen bidra til utflytting fra sentrum, og som igjen kan medføre dårligere grunnlag for handel og private tjenester. Hvis i tillegg offentlige tjenester, skoler og annet offentlig servicetilbud ikke blir prioritert i sentrum, svekkes sentrums posisjon i bysamfunnet betydelig. Hvis Harstad sentrum skal bli et vellykket offentlig rom må vi prioritere fotgjengere, ikke bilister. Forurensing og forfall i sentrum må bort. Behagelige og estetiske omgivelser, en helhet med god plass til samlinger og arrangementer, vil tiltrekke mennesker og sørge for at bybildet forblir levende.

Harstad sentrum skal være en møteplass som skal utvikles med økt tilgjengelighet for alle der særlig trivsel og mulighetene for utfoldelse skal ivaretas. Prognoser for befolkningsutviklingen viser at Harstad vil ha en markant nedgang i aldersgruppen 16-66 år, spesielt gjelder dette for de mellom 20-40 år frem mot 2025. Denne aldersgruppen er opptatt

av barnehageplasser, gode skoler, interessante arbeidsplasser, positive bomiljø og en attraktiv by for å bli eller for å flytte tilbake.

Infrastruktur som kan ivareta de egenskapene som sentrum må ha for å opprettholde sin posisjon som primær - møteplass i det offentlig rom:

- Parkområder
- Bilfrie handlegater
- Lekeplasser
- Et godt utarbeidet gang- og sykkelstnett
- Godt offentlig kollektivtrafikktilbud
- Et bredt kulturtilbud
- Funksjons- og formålssammensetning av forretninger
- Estetisk samstemming mellom gammel og ny bebyggelse

Begrensning av biltrafikk er helt avgjørende når det gjelder å skape et sentrum med ønskede velferds- og miljøkvaliteter.

Selve sentrum er attraktivt for mange som ønsker å bo sentralt. Boliger er vesentlig for liv i bysentrum og det gjør at flere blir mindre avhengig av bil i dagliglivet. Utfordringen er kvaliteten på boliger og utearealer, spesielt i forhold til barn og unges interesser i plansaker. Stor boligdannelse kan også begrense muligheter for næringsutvikling i sentrum.

Som konsekvens av gjentakende problemstillinger når det gjelder krav til lekeareal i sentrum, er bestemmelsene til sentrum når det gjelder parkering og lekeplasser gjort mer fleksible. Kommunen skjerper dermed kvalitetskravene og setter standard for boligpolitikken i sentrum. Videreutvikling av et attraktivt sentrumsområde bør skje gjennom en ny sentrumsplan, slik som det også var foreslått i kommuneplan for 2005-2008.

Sentrumskjernen omhandler kvartaler med blandet formål og det foreligger offentlige service institusjoner som kommunal tjenester, posthus, helseforetak, bibliotek, kulturhus m.m. Det skal forekomme detaljvarehandel, være representert minst tre hovednæringer.

Sentrumsnære boligområder er definert i kommuneplanens arealdel. Formålet er å bevare boligområder som ikke er regulert med reguleringsplan, men som ønskes bevart som kulturmiljø.

Sjøfronten

Utnyttelsen av sjøen enten som transportåre eller næringsvei har vært og er et sentralt element ved framveksten av de fleste kulturmiljøene som finnes i kommunen. Henvendelsen mot sjøen er viktig for hvordan disse kulturmiljøene oppleves og synliggjøres. Ved ny utbygging er det viktig at denne kvaliteten ikke ødelegges og opplevelsen av sammenhengen mellom kulturminner, landskap forstyrres. For å unngå at denne kvaliteten skal gå tapt bør det unngås at kystlinjen og strandsonen bygges ned og at kulturlandskap i så stor grad som mulig holdes i hevd og ikke gror igjen.

Historisk har sjøfronten stor betydning for utviklingen av Harstad, spesielt i sentrum. Møte mellom sjø og by vil fortsatt kunne ha stor strategisk betydning og Harstad har allerede prosjekter på gang som vil forsterke kvaliteter ved sjøfronten og gjøre byen mer attraktiv og populær, med for eksempel *Stien langs sjøen*⁸ og det regionale prosjektet *Rute 69 grader nord*.

Det er muligheter for interessante byomformingsprosjekter basert på sjøfronten fra Trondenes til Gangsås. Spesielt fra sentrum til Gangsås vil det være store utviklingsmuligheter. Det ligger mye historie i området. Mye skal endres, men noe skal bevares og gi en god blanding av nyere arkitektur og historiske spor. De historiske bygningene som blir bevart vil kunne gradvis få nytt innhold og bidra til ny aktivitet i området. Seljestad området er et strategisk viktig område for Harstads videre utvikling. Her ligger mulighet for utfylling i sjø for å tilrettelegge for deponi av forurensede masser fra havna samtidig som dette kan bli en attraktiv utvidelse av næringsområdet. En slik utvikling må legge til rette for ny adkomst, samt estetisk forskjønning av sjøfronten.

Harstad må på samme måte som Oslo ta grep om sjøfronten om vi ønsker å ha et mål om økt livskvalitet for Harstads

innbyggere. Dette har betydning for Harstads omdømme og attraktivitet, hvor identiteten om Vågsfjordens perle forsterkes. Kommunenes strategi er å forsterke sjøfrontens betydning for fremtiden, med verdier om en bærekraftig byomforming og i samarbeid med private aktører og Harstad Havn.

Harstad havn et regionalt kommunikasjons- og logistikk knutepunkt

- Knutepunkt for hurtigbåter
- Knutepunkt for hurtigruten
- Knutepunkt for fergestrekningene Toppsundet og Rolløyferga
- Innfallsportene Rv 83 fra sør og vest møtes her
- Geografisk beliggenhet Forsterkes ved oppgradering av RV83 til Stamvei
- Stamled like forbi - arbeider for at Harstad Havn KF skal bli stamnetthavn
- Harstad sentrum bygges opp som knutepunkt for reisende passasjerer
- 480 000 passasjerer over Harstad havnedistrikt i året

Kulturarven som ressurs

For at kulturminner og kulturmiljø skal kunne utnyttes som ressurs innenfor kommunens utviklingsperspektiv må de verdierne kulturminnene representerer kobles opp mot målene kommunen ønsker å oppnå.

Harstad kommune skal gjennom Fylkesmannens miljøprogram for jordbruket sørge for at ordningen blir brukt til beste for det storslagne kulturlandskapet som Harstads jordbruksbygder representerer.

Kulturarven er også en stor og ubrukt ressurs som attraksjon for besøkende. Reiselivstrender legger vekt på opplevelse av «ekte vare» som lokal byggeskikk, arkitektur og tradisjoner. I slike sammenhenger er kulturminner utgangspunkt for verdiskaping. Balansen mellom å ta vare på verdier og skape nye, er en stor utfordring. Regulering til bevaring kan sikre en bærekraftig forvaltning av de viktigste og mest særpregete kulturmiljøene. Harstad kommune arbeider derfor aktivt i et regionalt samarbeid gjennom prosjektet *Rute 69 grader nord*, hvor kulturbasert næring er en utviklingsressurs for regionen gjennom en sammenhengende sti gjennom åtte kommuner, basert på Harstads lokale prosjekt *Stien langs sjøen*.

Innenfor det som utgjør kvadraturen i sentrum og havneområdene fra Samasjøen til Harstadbotn/Gangsås er det stort potensial for utvikling som ivaretar byens identitet og samtidig tilfører byen kvaliteter som bidrar til å styrke dette som Harstads sentrale kulturmiljø. Fortetting og økt utnyttelse i dette området anses å kunne balanseres med de kulturhistoriske kvalitetene en slik utvikling vil bidra til å styrke. Samtidig vil en ytterligere utflytting av bystrukturen kunne motvirkes.

Følgende karaktertrekk som sentrale å utvikle og ivareta for å bygge opp under Harstads egenart og framtidsmål:

- Sentrumsutvikling
- Bosettingsmønster
- Bygge opp under sammenhengen mellom sjø og land

Bosettingsmønster

Kombinasjonen av innflyttingen til Harstads randsoner og en mer utflytende bosettingsstruktur har også ført til at en del av de tidligere tettstedene/fortettingene er utarmet og tømt for funksjoner. Steder som Sandtorg, Gausvik, Sørvik og Kilbotn har kulturhistoriske kvaliteter knyttet til en lang bosettingshistorie og en fortetting av både næringsvirksomhet og boliger fram til nyere tid.

Ut fra en kulturhistorisk vurdering vil en styrking av disse områdene framfor å legge ut nye boligområder utenfor disse områdene kunne bidra til å synliggjøre disse kulturmiljøene framfor at de ytterligere utarmes.

Bydeler

For å understøtte bosettingsmønsteret i kommunen defineres bydeler for distriktene. Sørvik, Kanebogen, Bergseng og Lundenes. Sentrene skal dekke bydelenes behov og ha et lokalt handelsomland. Bydelene er vurdert etter opptaksområdene for barneskolene i Harstad. En bydel bør ha en rekke funksjoner som skole, barnehage, trafiksikre gang- og sykkelareal og gode oppholdsareal utendørs. En bydel bør også ha atkomst til større grøntområder og tilgang til omsorgsinstitusjoner. Boligområder skal utformes for alle og ikke være belastet av forurensing. Det skal i de enkelte områder av byen legges til rette for møteplasser, lokal handel og tilrettelegging av idrettsanlegg.

Samferdsel og infrastruktur

Harstad kommune ligger sentralt plassert i Midtre-Hålogaland som er den mest folkerike regionen i Nord-Norge. Regionen har en svært krevende geografi med sine fjorder og øyer. Dersom regionen og Harstad skal oppnå konkurransekraft for næringslivet er det viktig med et godt utbygd samferdselsnett og dermed oppnå god framkommelighet, trafiksikkerhet og miljøeffektiv transport. Innen regionen vil særlig et godt utbygd vegsystem være en avgjørende faktor. En avgjørende faktor er et godt hovedvegnett i aksene Narvik-Harstad-Vesterrålen-Lofoten. Det er imidlertid også viktig å ha et godt lokalvegnett inn mot denne aksene, slik at de ulike kommunene vil fungere som aktive lokalsamfunn i storregionen.

Det er for regionen også avgjørende å ha en godt utbygd luft- og sjøtransport inn til/ut av regionen. Dette kan gjøres ved å styrke havnefunksjonen i blant annet Harstad og stamflyplassen på Harstad/Narvik lufthavn, Evenes.

Dersom vi skal oppnå de viktige målene innen samferdselsområdet, så må det utvikles en felles forståelse om mål og strategier i storregionen. Samtidig må sentrene være villig til å ta i bruk sterke virkemiddel i utviklingen av disse sektorene. Et av disse virkemidlene kan

være egenbetaling.

Stamvegnettet

Et viktig samferdselsspørsmål for Harstad er å få vegstrekningen Tjeldsund bru - Harstad sentrum klassifisert som del av stamvegnettet med kopling mot Harstad havn som stamnetthavn. Det er viktig for Harstad å bidra til bedring av stamvegnettet både mot Vesterålen og Lofoten, samt mot Narvik.

Regionvegnettet

Gjennom forvaltningsreformen vil ansvaret for riksveger utenom stamvegnettet overføres til regionene/fylkeskommunene, fra 1.1.2010. Vegene vil inngå i et regionvegnett sammen med dagens fylkesveger.

Vegpakke

Det har gjennom mange år blitt diskutert ulike alternative finansieringsformer for utbygging av hovedvegnettet i og rundt Harstad. Foreslåtte modeller med bruk av bompenger i kombinasjon med statlige og kommunale midler har imidlertid blitt avvist. Bompengefinansiering har den siste tiden fått mer aktualitet gjennom diskusjon av temaet i ulike fora innen næringsliv, kommune og Statens vegvesen. Nøkternt sett ser det ut til at slik finansiering vil være helt avgjørende for å kunne realisere utbygging av vegnettet innen et akseptabelt tidsperspektiv.

Det arbeides for tiden med en egenfinansieringspakke for Harstad kommune for utbygging av hovedvegnettet i Harstad. De største og viktigste prosjektene i denne vegpakken er ny innfartsveg til byen på strekningen Kanebogen-Harstad sentrum og etablering av tunnel under Harstadåsen fra Seljestad til Sama. Ny innfartsveg omfatter firefelts veg fra Kanebogen til Seljestad, utbedring av kryss, kollektivtrafikktiltak og etablering av gang- og sykkelveg. Tunnelen gjennom Harstadåsen får tilknytning til riksvegen på sør- og nordsiden av sentrum. Det vurderes også etablering av

parkeringsanlegg i fjell i tilknytning til tunnelen og mulighet for å inkludere dette i veipakken. Hvis veipakke Harstad blir vedtatt i sin helhet med etablering av parkeringsanlegg i fjell mot sentrum, er timingen for en sentrumsplan optimal. I pakken inngår også fortau/gang- og sykkelveg på enkelte fylkesveger og kommunale veger. Harstadpakken kan omfattes av prosjekter i Harstad by eller den kan utvides til også å omfatte en større del av kommunen.

Det forventes en andel offentlige midler til vegpakken. Dette vil være stamveg- og/eller regionvegmidler. Hvordan tildelingen vil bli er foreløpig uklart. Dette vil blant annet være avhengig av om Rv83 innlemmes i stamvegnettet og hvilke prioriteringer regionen vil gjøre i forhold til behovene på det samlede regionvegnettet.

Kommunal behandling av egenfinansieringspakken med eventuell vedtak om tilslutning forventes gjennomført i løpet av høsten 2009.

Kommunalt vegnett

De siste 10-15 årene er rammene til drift og vedlikehold av kommunale veger mer enn halvert. Samtidig er både andelen kommunale veger økt og trafikken på disse økt vesentlig. Den manglende ressursituasjonen har satt sine sterke spor gjennom sterkt forfall på bl.a. vegdekker og trafikkskilt. For at det ikke skal oppstå en uholdbar situasjon ved trafikk av kommunale veger må området styrkes med vesentlige midler. Kostnadstallene for etterslep og behov for styrking øker dramatisk for hvert år.

Busstransport

Busstransport er et svært viktig lokalt kollektivtilbud, men i den siste 10-årsperioden har det vært en nedgang på ca 14 % i antall bussreiser. Det ligger en stor utfordring i å snu trenden med nedgang i antall bussreiser. Dette må skje gjennom bedring av både de fysiske og økonomiske rammebetingelser for drift av busstransport i Harstad, samt utvikling av produkt og tjenesteproduksjon. På denne måten kan

man oppnå et forbedret sluttprodukt til de reisende⁹.

Det har i lang tid vært et ønske å opprette/videreutvikle en øvre busstrasé i boligområdene sør for sentrum. Eksisterende og fremtidige traséer er vist på eget temakart for kollektivtrafikk/busstraséer.

Båt- og fergetransport

Harstad Havn ligger sentralt plassert i regionen Midtre- Hålogaland. Havna har betydelig utbygd infrastruktur. Anleggene er fordelt på Harstad sentrum og Stangnes og ligger nært tilknyttet riksvegnettet. Sentrumshavnen er primært tilrettelagt for anløp av passasjerbåter og besøkende båter, mens havneområdet på Stangnes er tilrettelagt for havnelogistikk.

Harstad er anløpshavn for Hurtigruta. Innen Harstad drives det også ferger på riksvegstreknene Harstad - Sør-Rollnes og Stornes - Bjørnerå. Det drives i tillegg en sommer/turistrute mellom Harstad og Skrolsvik på Senja. Harstad er også utgangshavn for hurtigbåtruta til henholdsvis Finnsnes og Tromsø. Det er lokale anløp på Senja, Bjarkøy, Dyrøy og Ibestad. For disse er det fylkeskommunen som er kjøper av transporttjenestene. Utviklingen av rutetilbudet for hurtigbåt bør vektlegge samordning mellom de ulike ruter og mot andre kommunikasjonsmidler. Dette vil kunne skape økt tilgjengelighet og økt bruk.

Destination Senja må styrkes. Etableringen av en ytre Kystriksveg Harstad – Tromsø over Senja vil være en viktig faktor for å få til en slik styrking av Senja –fergene, inkludert "Øylandsruta", er en forutsetning for å få etablert en slik ytre kystriksveg og derigjennom styrke Senja som destinasjon innen reiselivet.

Lufttransport

Harstad/Narvik lufthavn, Evenes er stamflyplass sentralt i regionen Midtre-Hålogaland. Det må fortsatt arbeides for et forbedret rutetilbud både i stamrute- og regionnettet over Harstad/Narvik

Lufthavn Evenes. Gjennom ferdigstilling av LOFAST er potensialet for persontransport over Evenes vesentlig utvidet. Dette gjelder både for den ordinære rutetrafikken som vil kunne utbygges, men det åpner også for utvikling av utenlandstrafikk særlig i feriemarkedet.

Trafikksikkerhet

Nullvisjonen for trafikksikkerhet går ut på at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller livsvarig skadde i trafikken. Trafikantene og myndighetene har et delt ansvar for trafikksikkerheten.

Hovedgrepene i trafikksikkerhetsarbeidet er tiltak overfor trafikanter og innen veg- og trafikksystemet.

Ulykkesutviklingen i Harstad siden 1995 viser en svak stigende kurve, men for de tre siste år vises en stagnasjon for antall trafikkskadde. Det ser imidlertid ut til at det er en tendens til økende alvorlighetsgrad. Fotgjengerskader har ligget stabilt lavt. Fysiske tiltak som bremses farten og sørger for atskillelse av harde og myke trafikkanter kan synes å virke. Antall dødsulykker i Harstad har i perioden 2000 – 2004 vært foruroligende, nesten tre ganger så høyt som for resten av landet. Ser man over et 15 – 20 års perspektiv er tallene under det nasjonale gjennomsnittet.

Universell utforming

Det er et mål at alle deler av transportsystemet skal være universelt utformet. Med dette menes utforming eller tilrettelegging slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig. Det krever store investeringer i alle transportsektorer for å oppnå dette.

Miljøvennlig bystruktur

Vel 50 % av Harstads klimagassutslipp er relatert til transport (SSB). Veitrafikk forårsaker dessuten lokal luftforurensning i form av svevestøv og avgasser, samt støypoblemer og økt risiko for ulykker. Biltransport er også knyttet til høyt arealforbruk.

Fremkommelighet med bil i bysentrum er også et problem, og med forventet økning i veitrafikken, vil problemene forverres. Køkjøring bidrar, i større grad enn trafikk i fin flyt, til forurensninger.

En grunnleggende forutsetning for å utvikle en miljøvennlig bystruktur er at ny utbygging utnytter eksisterende infrastruktur optimalt. Bevisst plassering av virksomheter, boliger og infrastruktur i forhold til hverandre kan redusere transportbehovet og bidra til renere luft, mindre støy, mindre energiforbruk og reduserte klimagassutslipp.

Trafikkanleggene må dessuten gis en utforming som prioriterer alternativene til privatbilisme, med for eksempel eget kollektivfelt, sykkel felt, gang-/sykkelveg. Privat og offentlig service bør etableres rundt knutepunktene i transportsystemet. Det bør tilrettelegges for sykkelparkering. Ny næringsvirksomhet bør etableres med nær tilknytning til hovedvegnettet.

Ved en eventuell etablering av ny innfartsveg til byen og tunnel gjennom åsen vil kunne gi en miljøgevinst i form av mindre forurensning og utslipp av klimagasser pga forbedring av trafikkflyten, samt at gjennomfartstrafikken styres utenom sentrum og forbedrer luftkvaliteten og trafikksituasjonen der. Planlagte gang- og sykkelveg vil samtidig bedre forholdene for syklende og gående ved utbygging av denne veistrekningen. Forbedret fremkommelighet og prioritering av kollektivtrafikken vil ha betydning for den enkelte reisende og for den samlede transportmengden i sentrum. Redusert vekst i byens interne transport er det fremste suksesskriteriet for en miljøvennlig bystruktur.

Erfaringer fra pilotarbeid i miljøvennlig byutvikling har vist at for å fremme bruk av miljøvennlige reiser må behovet for bruk av privatbil reduseres gjennom bedre tilrettelegging av kollektivtransport og muligheter for å gå og sykle, og samtidig bør det legges større begrensninger i bruk av privatbil i sentrum gjennom for eksempel en mer restriktiv parkeringspolitikk og/eller for eksempel veiprisning, bomring eller lignende¹⁰.

Gående og syklende

Harstad ligger fortsatt et godt stykke etter det ideelle når det gjelder tilrettelegging for gående og syklende. Eksisterende gang- og sykkelveger er ikke bundet sammen til et helhetlig og sammenhengende veinett, da det fortsatt er mange strekninger som mangler gang- og sykkelvei i kommunen, noe som har negativ betydning for trafikksikkerhet og folks opplevelse av trygghet når de ferdes i trafikken. Overgang fra bil til sykkel/gange vil også ha en helsemessig gevinst for den enkelte, samt en miljømessig gevinst for samfunnet. Et fullstendig utbygd gang- og sykkelvegnett vil være med på å forsterke Harstad kommune som *Safe community* og det vil bidra til å gjøre Harstad kommune mer attraktiv å bo i¹¹.

Ansvar for utbygging av veger for gående og syklende er delt mellom staten, fylkeskommunen og kommunen. Ved beliggenhet langs kjøreveg vil det som hovedregel være vegmyndighet for den aktuelle kjørevegen som også er ansvarlig for bygging, drift og vedlikehold av anlegg for gående og syklende. Statens Vegvesen har et pådriveransvar for planlegging og utvikling av sykkelvegnett sammen med kommunen. Harstad kommune har et mål om å komme i gang med dette i 2009.

I kommuneplanen er det laget temakart for sammenhengende gang- og sykkelvegnett langs riks- og fylkesveger.

Parkering

Fra rapporten *Utvikling og drift av sentrum* (MD 2007) vises det til erfaringer med trafikk som tema fra Drammen, Stavanger, Tromsø, Notodden og Tvedestrand. Her er det erkjent at et bysenter aldri vil kunne konkurrere med eksterne sentre når det gjelder lett adgang til parkering, men at man derimot må dyrke sentrums konkurransefortrinn som ligger i miljø og opplevelsesmuligheter. Det har åpenbart seg i disse pilotprosjektene at det å lede trafikken rundt sentrum har vært en viktig forutsetning for positiv sentrumsutvikling, med nyvunne interesse for bosettings og næringsetableringer i bysentrum. Drammen er et slående eksempel på dette.

Harstad kommune har de siste årene etablert flere nye parkeringsplasser i sentrum. I løpet av år 2003 økte antall parkeringsplasser med 40 %, noe som trolig bidrar til lav kollektivtrafikkandel i Harstad. Parkeringsplasser er viktig for sentrumsaktivitet, men opptar samtidig store sentrumsarealer som kunne vært brukt til andre formål som kunne bidra til å gjøre byen vår mer levende og livskraftig, som f.eks. næringslivsformål, grøntarealer, leke-/aktivitetsarealer og kulturarenaer. Deler av dagens parkeringsareal bør i større grad utnyttes til aktivitetsskapende formål, mens parkering fortrinnsvis bør skje i parkeringshus/parkeringsanlegg under terreng eller under tak i ytterkant av den definerte sentrumssonen.

Det langsiktige målet for trafikk i sentrum er tilrettelegging av miljømessig godt og lett tilgjengelig parkeringssystem. Målet nedfelles i forslag til nye retningslinjer for parkering i sentrum. Retningslinjene gir styringssignaler for fremtidsmål og visjoner for sentrum, men må konkretiseres i ny sentrumsplan.

Endringer skjer ikke over natten og kortsiktige løsninger bør tilpasses langsiktige føringer i kommuneplanen der det er mulig.

Grønne arealer

Grønne områder er viktige momenter i opplevelsen av kvalitet og trivsel i omgivelsene man bor og oppholder seg i, og er også svært viktige for barns mulighet for lek og utfoldelse.

Grøntområder er også viktig for helse og for det biologisk mangfold.

Fylkesmannen har påpekt at Harstad har for få og ikke gode nok utearealer for å imøtekomme et økt antall leiligheter i sentrum, enten de etableres i nye bygg eller som ombygging i eksisterende bygningsmasse.

De grønne områdene som finnes er under stort press for nedbygging, og ikke alle områder som er regulert til dette formål er opparbeidet i henhold til formålet. Parkeringsplassen ovenfor kinoen er egentlig regulert til friareal. Dette arealet representerer en stor verdi og kan være viktig som alternativ leke-/aktivitetsareal og/eller grøntareal ved fortetting av boliger i sentrum.

Harstad har naturgitte gode forhold for friluftsliv og opplevelser i naturen. Byen har store friluftsområder i nærhet av bydelene, og tilgjengelige grønne arealer nært der folk bor. Grøntstruktur er viktig for fysisk aktivitet, helse, undervisning, rekreasjon, stillhet og bevaring av biologisk mangfold. Viktige elementer er utsiktspunkter, vegetasjon, dyre-/fugleliv, vassdrag, sjøen, kulturlandskap og kulturminner.

De fleste innbyggere i Harstad har større grønne områder mindre enn 500 meter fra boligen. Både byens befolkning, skoler og barnehager bruker naturen, både marka og fjæra, sommer som vinter. Mange velger å bo i Harstad nettopp fordi det er gode muligheter for bynært friluftsliv.

Bynære tilgjengelige strandsoner er likevel et knapt gode i Harstad, og i resterende områder bør man unngå nedbygging som hindrer allmennhetens ferdsel i strandsonen.

Folkeparken er etablert som et helårlig tilbud om bynært friluftsområde tilgjengelig for flest mulig. Deler av løypenettet er tilrettelagt for mennesker med nedsatt funksjonsevne, et tilbud som stadig forbedres. Det har tidligere vært jobbet for å etablere stier/gangstier og tilpassede fiskeplasser langs Bergselva. Dette prosjektet kan være aktuelt for utvikling av nytt bynært friluftsområde som er tilrettelagt for alle, i tråd med satsningen på universell utforming.

Barn og unges interesser i plansaker

Barnas interesser i plansaker skal veie tungt.

"...men erfaringene viser at økonomi vinner pga høy utnyttelsesgrad, press på utearealer, sikker skolevei, kvartalslekeplasser, løkker"
(sitat fylkesmannen i Troms).

PBL § 3-3: "Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen".

Tidlig involvering i tunge saker må være en del av en overordnet policy. I den praktiske hverdagen er det vanskelig å finne areal i sentrum som tilfredsstiller krav om lekeareal i tilknytning til boliger. Det er derfor utarbeidet forslag til nye lekeplassvedtekter som vil gi en kvalitetsmessig heving av lekeareal for barn i sentrum:

"For sentrum sone 1 vil det ikke kunne etableres nye kvalitetsmessige lekeplasser i henhold til § 2-6 i disse vedtektene. Harstad kommune kan samtykke til bortfall av krav til felles lekeareal, dersom kravet ikke lar seg oppfylle på egen tomt. Dette gjennom at det betales et beløp pr. manglende m². Kommunestyret bestemmer hvilke satser som til enhver tid skal gjelde i slike tilfeller. Beløpet settes inn i et bundet fond som kommunen skal benytte til oppgradering/ etablering av lekeplasser i sentrum. Terrasser på tak over terreng skal ikke etableres som lekeplasser."

Formålet med lekeplassvedtektene er å oppnå en kvalitetsheving av lekeareal til barn og unge i sentrum.

Universell utforming (UU)

UU skal innføres i Harstad kommune som grunnleggende prinsipp for all utvikling

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne er gjeldende fra 1. januar 2009. Lovens formål er å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven skal bidra til nedbygging av samfunnskapte funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes.

UU er viktig for alle, og nødvendig for noen. UU baseres på at alle skal inkluderes og vil være et viktig demokratisk prinsipp og strategi for kommunens videre utvikling.

UU er forming av produkter, bygg, transportmidler og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor grad som mulig, uten behov for tilpasning eller spesiell utforming (MD 2007).

UU som strategi setter så langt ikke endelige kvalitetsstandarder for alle forhold, men skal søke det beste til enhver tid.

Boligareal

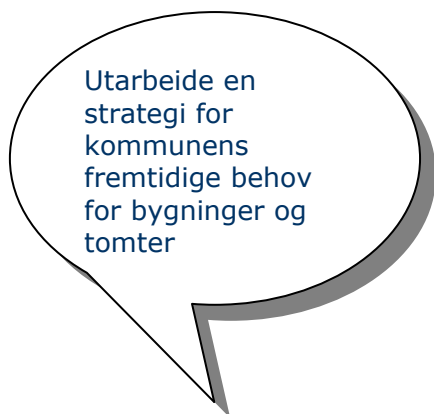
Harstad kommune skal stimulere til kvalitativt gode boligområder og ivareta samfunnsmessige hensyn i boligutviklingen. Det er en nær sammenheng mellom et godt hverdagsliv med stimulerende oppvekstmiljø og kvalitet i bebyggelse, utemiljø og stedsforming. Kommunen har mulighet til å oppnå slike kvaliteter med å føre en god utbyggingspolitikk. Utbyggingspolitikk er hvordan prosessen mellom plan og ferdig byggeprosjekt ivaretas. Kommunen kan sikre seg innflytelse over utviklingen av boligmassen og boforhold ved bruk av planverktøyet og en god oppfølging og gjennomføring. Da er det også mulig å påvirke utviklingen i samsvar med befolkningens og næringslivets behov. Det er konkrete eksempler i Harstad hvor samspillet mellom private og kommunen fører til uheldig arealdisponering for samfunnet som helhet, der samfunnets helhetsinteresser taper.

Avsatt areal for boligområder i gjeldende kommuneplan vurderes å være tilstrekkelig i forhold til behovet for arealer til boligbygging de nærmeste årene. Det er imidlertid en rekke områder som ikke tilfredsstiller folks preferanser for hvor og hvordan de ønsker å bo¹².

Et kjent virkemiddel for befolkningsøkning for kommuner er å stimulere til økt boligbygging, da det er påvist sammenheng mellom boliger oppført i kommuner og økt nettoinnflytting.

Harstad kommune ønsker bolig i sentrum. Boliger er vesentlig for å skape liv i bysentrum og skape den mangfoldige byen. Det stilles imidlertid spørsmål til kvalitet på nye boliger og tilhørende utearealer. Boliger i sentrum er som regel ikke gode familieboliger og ved stor omdanning av boliger i sentrum kan det begrense næringsutviklingen i sentrum. Harstad kommune vil derfor gjennom kommuneplanens arealdel komme med bestemmelser for bolig i sentrum, i tillegg stilles krav om næringsvirksomhet på bakkeplan i sentrumsbygg.

Bygg- og eiendomsforvaltning¹³ er et samlebegrep for alle de oppgaver og aktiviteter som er nødvendig for at en bygning tilfredsstillende kravene til funksjonalitet, teknisk og estetisk standard slik disse kravene er stilt fra bygningens brukere og eiere.

Kommunen er en stor byggherre som må tilfredsstillende alle kommunes brukere av kommunale bygg hvor det finnes mange forskjellige funksjoner og aktiviteter. For kommunen kan det være behov for eks. en barnehage, skole, bolig, sykehjem eller et rådhus. I tillegg må man kunne oppta teknologiske endringer og endrede preferanser hos brukerne. Kommunal eiendomsforvaltning er kompleks eiendomsforvaltning. Kommunene må i større grad enn private aktører avveie vedlikehold opp mot den øvrige produksjon av velferdstjenester.

Ut over midler til vedlikehold trengs midler til drift av bygningene.

Universell utforming av offentlige bygg
Universell utforming skal legges til grunn for nybygg, nyanskaffelser og rehabilitering for offentlige bygg og uteområder.

Fremtidig tomtebehov for offentlige bygg
Det foregår en fortløpende vurdering i kommunen om behov for tomter. I forbindelse med kommuneplanen intensiveres arbeidet og man prøver å se inn i fremtidens behov.

Boligosial handlingsplan
Behov for boliger for personer med særskilte behov er kartlagt i boligosial

Ved egne krefter for fremtiden

handlingsplan 2008 - 2012. Dette behovet vil også øke i tiden etter 2012.

Det er økonomisk gunstig å lokalisere boligene sentrumsnært og de fleste ønsker å bo i allerede utbygde områder.

Barnehager strategiplan

De fleste barnehagene i Harstad er gamle og slitt. I tillegg er de små, lite tilrettelagt for moderne drift og drives uøkonomisk med hensyn til vikarbruk og drift. En strategiplan for barnehager er under utarbeiding, og vil vedtas i løpet av 2010.

Det vil fortsatt være etterspørsel etter sentrumsnære barnehager og i utbygde områder, men det må også avsettes areal i nye utbyggingsområder.

Fjernvarme

Trondheim Energi Fjernvarme AS tiltaker er gitt konsesjon for å kunne utvikle et fjernvarmenett for Harstad by og Stangens basert på CO2 nøytral energi (biobrensel). Når dette er utbygd vil det være naturlig at kommunes bygg tilknyttes nettet. Kommunens bygg som utbygges og renoveres må derfor ha sentralvarmeanlegg som kan tilknyttes fjernvarme og at dette tas med i planer.

Rådhus

Rådhusene er pr i dag av de bygg i kommunal eie som er i dårligst teknisk stand. De to byggene er i dag lite egnet til formålet. Dette med tanke på arealeffektivitet, samlokalisering av tjenester, og tilgjengelighet for publikum etc.

På denne bakgrunn tvinger det seg frem i løpet av få år en større investering på rådhusene. I forkant av eventuelle investeringer må man ta en gjennomgang av hvilke tjenester/enheter som skal holde til på rådhusene. Det vil være muligheter for å samle enheter som i dag er lokalisert på andre plasser for dermed å oppå en besparelse i forhold til dagens situasjon.

Ved egne krefter for fremtiden

Skolebygg og strategiplan skole

Skolestrukturen i Harstad har endret seg de siste årene ved at skolene Aun, Kasfjord og Stangnes er nedlagt. I tillegg er det skjedd en fortetting av antall elever på noen andre skoler som følge av dette.

Seljestad ungdomsskole er besluttet revet og oppbygget ny.

Behov for ny skole på ungdomsskoletrinnet må vurderes innen 2015.

Det bør derfor utarbeides en strategiplan for skoler som går frem til 2030. I nærmeste planstrategiperiode (2009-2012) ser man ikke behov for nye stoletomter og en strategiplan vil kunne gi svar for fremtiden etter 2012.

Kirker/kirkegårder

Det er ikke planlagt nye kirkebygg¹⁴ i overskuelig fremtid. Utvidelse av kirkegårder foregår pr tiden i form av reguleringsplaner på Sama og på Grytøya.

Sykehjem

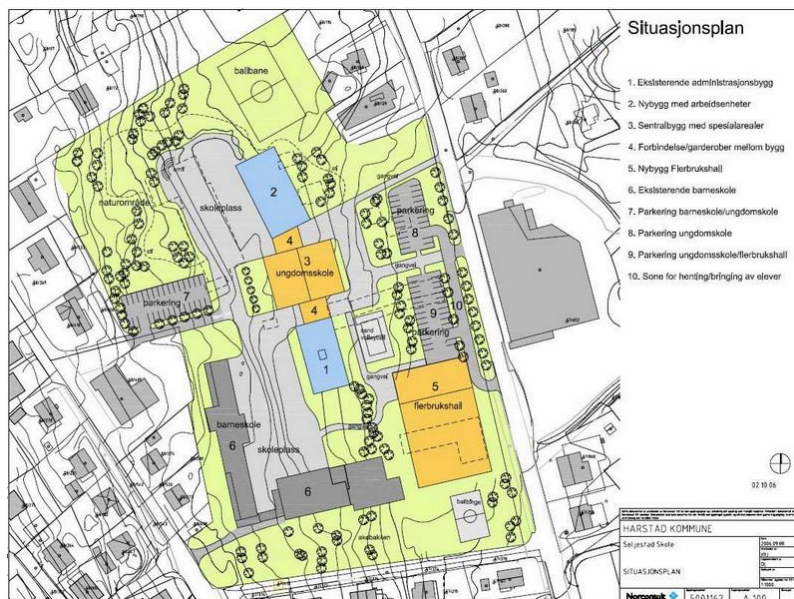
Det skal bygges nytt sykehjem på Bergsodden med 72 plasser som vil stå ferdig i 2012. Man tar sikte på å etablere tomt til nytt sykehjem i løpet av første del av planperioden slik at vi allerede i 2020 kan ha nye sykehjems plasser til det økende antall eldre.

På samme måte tar man sikte på å etablere en eller flere tomter til omsorg + konseptet i løpet av første del av planperioden.

Idrettsarenaer/haller

Behovet for tomt til "storhall" for Harstad og regionen er det man ser for seg som det største behovet planperioden og som det er nedsatt prosjektgruppe til å se på. Det er nevnt flere aktuelle steder: Nordvikmyra, Langmoan, Sørvika og mulig flere.

Det bør også jobbes for å bygge ny tribune på Harstad Stadion.

- Næringsområde Innervika (Grytøya)
6 DA

Næringsutvikling

Parallelt med kommuneplanen er det vedtatt ny Næringsplan for Harstad¹⁵. Her er detaljene for kommunens strategi for fremtiden når det gjelder næring beskrevet.

I arbeidet med den nye næringsplanen ble nedsatt 7 ressursgrupper:

- Industri/olje/energi
- Handel og service
- Samferdsel/logistikk
- Kultur og reiseliv
- Landbruk og fiske
- Offentlig virksomhet
- Fri gruppene

Mandat:

- Ressursgruppene skal på grunnlag av eksisterende planer komme med forslag på ikke gjennomførte tiltak som kan føres videre i ny plan
- Komme med forslag til nye tiltak
- Gruppene skal likeledes komme med forslag på:
 - a) Finansieringsløsninger
 - b) Ansvar for gjennomføring av tiltakene
 - c) Oppfølging av tiltakene¹⁶

Næringsarealer

Det er et stort behov for nye næringsarealer i Harstad. Dersom det kommer økt petroleumsaktivitet utenfor Lofoten og Vesterålen samt Senja, vil dette forsterke behovet ytterligere. Kommunen må derfor allerede nå avsette nok arealer både til fremtidig bruk, men også for å dekke nåværende behov.

I kommuneplanens arealdel er det derfor foreslått nye næringsarealer:

- Næringsområde Melvikøya 45 DA
- Næringsområde Melvikøya 26 DA
- Næringsområde Nordvikmyra 670 DA
- Utvidelse av næringsområde Stangnes sør, 290 DA
- Næringsområde Seljestadfjære 25 DA
- Næringsområde Langmoan 550 DA

Handelsstruktur

Kommuneplanen bør brukes aktivt som virkemiddel for å oppnå en bærekraftig og robust by - og tettstedsstruktur i den enkelte kommune. Utfordringer når det gjelder handelsstruktur i Harstad:

- Et styrket sentrum
- Spredt etablering av handelsvirksomhet
- Mangelfull kollektivtransport til de store kjedebutikkene
- Mangel på store områder for samlokalisering av storhandel
- Behov for moderne kjøpesenter i sentrum
- Ingen definerte avlastningssenter i fylkesdelplanen for kjøpesenter
- Forskjønning av havnefronten

Harstad kommune har i Miljø- og klimaplan 2008-2012 vedtatt at Harstad skal ha en bærekraftig samfunnsutvikling og ressursforvaltning. Hovedelementene i miljøvennlig byutvikling er knyttet til redusert arealbruk, redusert transportbehov og mindre forurensning.

I denne kommuneplanen foreligger det derfor forslag om å forbedre handelsstrukturen i Harstad. Det utarbeides mål og retningslinjer for utvikling av senterstruktur, lokalisering av varehandel og andre servicefunksjoner i ulike deler av kommunen. Selv om disse retningslinjene ikke er juridisk bindende, vil de kunne gi viktige politiske føringer for utforming og behandling av regulerings- og bebyggelsesplaner.

Kommunen følger hovedpunkter i fylkesdelsplanen for kjøpesenter for å ta en lokal styringsrolle til utviklingen av handelsstrukturen. Harstad er definert som regionsenter i fylkesdelsplanen, men det er ikke definert noen avlastningssenter utenom sentrum.

Definisjon avlastningssenter:

Avgrensede områder som kan etableres dersom det ikke er mulig eller ønskelig i sentrum. Etableringer her bør derfor ikke være i konkurranse med aktivitetene i sentrum slik som et kjøpesenter med mindre butikker i større grad vil være.

Handelsbransjen defineres i to kategorier: Plasskrevende varer og detaljhandel. Detaljhandelen søkes lagt til sentrum, mens salg av plasskrevende varer ønskes etablert så nær sentrum som mulig, men på en slik måte at trafikkbelastningen ikke får uheldige konsekvenser for sentrumsmiljøet. Det presiseres at en rekke fylker utenom Troms, har valgt å definere handel med møbler og brune- og hvitevarer som likestilt med de definerte plasskrevende varegruppene biler, motorkjøretøy, landbruksmaskiner, trelast, båter, byggevarer og hagesenter.

Fylkesdelplanen gir retningslinjer for at kommunen i kommuneplanen skal definere områder for plasskrevende varer. Kommuneplanen vil avløse fylkesdelplanen for kjøpesenter.

Areal til handel

SENTRA	NAVN		FORRETNINGSAREAL
Sentrum	Harstad sentrum	Som kommuneplan	Fri etablering
Avlastningscenter	Seljestad handelspark	Arealet mellom sjøkanten senter og Rema 1000	Forretningsareal fastsettes i en områdeplan
Avlastningscenter og bydelssenter	Kanebogen handelspark	Som reguleringsplan	Forretningsareal fastsettes i en områdeplan
Bydelssenter	Sørvik		Forretningsareal fastsettes i reguleringsplan
Bydelssenter	Bergseng		Forretningsareal fastsettes i reguleringsplan
Bydelssenter	Lundenes		Forretningsareal fastsettes i reguleringsplan
Område for plasskrevende varer	Stangnesparken Nordlysparken Langmoan		Forretningsareal fastsettes i egen reguleringsplan

Lokalisering i næringsområder

TYPE VIRKSOMHET

Havnerelaterte servicebedrifter
 Industrielle produksjonsbedrifter
 Grossist og lagerfunksjon
 Havnerelaterte servicebedrifter med kundegrunnlag i byen
 Grossist og lagerfunksjoner
 Entreprenører
 Håndverksbedrifter
 Transportbedrifter
 Verkstedtjenester og salg
 Industriell produksjon og tjenesteyting
 Maritim mekanisk tjenesteyting
 Detaljhandel

Plasskrevende handel

Arealintensive næringsbedrifter og kompetansenæringer
 Areal til primær og maritime næringer

AREALER REGULERT TIL NÆRING

Stangnes

Larsneset, Stangnes, Seljestadfjæra

Langs riksvei 83

Seljestadfjæra, Rødskjær, Sama, Langmoan, Stangnes

Sentrum
 Kanebogen
 Nordvikmyra, langs riksvei 83
 Kilamyra I, Langmoan, Nordlysparken
 Sentrum, langs riksvei 83

Distriktet

Variert næringsliv

Det er derfor viktig å støtte opp det eksisterende næringslivet samt sette fokus på nye etableringer.

Med etablering av LOFAST og troen på økt petroleumsaktivitet utenfor Lofoten og Vesterålen, samt Senja vil regionen få et press etter nye næringsarealer. Petroleumsnæringen er en særdeles viktig næring for Harstad. StatoilHydro er kommunens største private aktører. Det ligger en utfordring fremover i forhold til å bygge opp om og styrke petroleumsmiljøet i byen. Det har den siste tiden vært arbeidet aktivt med å få Petroleumstilsynet til Harstad på lik linje med at Oljedirektoratet er etablert i byen.

Tilrettelegging for næringslivet må følges opp. Det er derfor i planen foreslått flere nye næringsarealer både nord og sør for sentrum av Harstad for å kunne ta i mot nyetableringer, men også for utvikling av det eksisterende næringslivet. I arbeidet med næringsplanen er det påpekt at en *ikke må glemme* det eksisterende næringslivet som også har behov for hjelp og støtte.

Samhandling

Næringslivet må i mange sammenhenger ta raske avgjørelser. Harstad kommune må derfor ha en rask og effektiv saksbehandling av alle næringssaker som fremmes. I dag har Harstad kommune en medarbeider, sammenlignet med andre kommuner er dette alt for lite.

Det har tidligere vært påpekt mangel på organisering og koordinering av næringsarbeidet i kommunen. Ved etablering av Harstadregionens næringsforening har dette blitt betydelig forbedret. I tillegg er Destination Harstad A/S blitt reorganisert. Det er nødvendig at Harstad kommune støtter opp om disse aktørene.

Samarbeidet i regionen er organisert gjennom Sør-Troms Regionråd. Ved ansettelse av daglig leder i regionrådet

kan rådet bli et enda viktigere redskap enn det er i dag.

Et høyt innovasjonsnivå er avgjørende for økonomisk vekst. En innovasjon kan være et nytt produkt, en ny produksjonsprosess eller organisasjonsform eller utvikling av nye markeder.

Et godt samspill mellom næringslivet og offentlig sektor er viktig for å oppnå dette. Kunnskapsparken Nord A/S vil være et nyttig redskap i denne sammenheng.

Landbruk og fiske

Harstad kommune har en aktiv holdning gjennom arealplanen til det økende presset på behov for nye arealer både til industri, bolig og fritidseiendommer. Skal Harstad kommune ha ambisjon om å være en aktiv landbrukskommune i fremtiden, både for å opprettholde dagens aktivitet og eventuelt ekspandere, må dagens dyrkede areal både opprettholdes og om mulig utvides.

Harstad kommune har gjennom egen landbruksforvaltning i mange år vært en viktig samarbeidspartner for den landbruksrelaterte aktiviteten i kommunen. Ved både aktivt samarbeid med næringen helt fra overordnet nivå og ned på enkeltbruk har kommunens ressurser og kompetanse bidratt til at mange har funnet tilpassede løsninger både på kort og lang sikt. Landbruksforvaltningen må også i fremtiden må fylle en slik rolle.

En grunnleggende forutsetning for å kunne beholde og videreutvikle verdiskapingen innenfor det maritime område i Harstad kommune, er en kystsoneplan som tar hensyn til de endrede krav og forventninger fra næringen. Behovet for å rullere gjeldende kystsoneplan er derfor høyt, dagens plan er ikke konkret nok i forhold til det formålet en slik plan skal ha.

Det er viktig at både fiskeri og oppdrett får klare forutsigbare rammer fremover. Dagens kystsoneplan gir ikke næringene tilstrekkelige føringer med tanke på at både fiske og oppdrett skal konkurrere om fremtidig og økt verdiskaping.

Seilingsleden i indre Harstad hamn er ikke tilfredsstillende, spesielt gjelder dette eksisterende bunnforhold. Dette har medført problem for større båter, men også i fremtiden vil være et hinder for utvikling og vekst for aktørene i området. Det er derfor viktig at Harstad kommune tar initiativ til at eksisterende kartlegging av forholdene og plan for utbedring blir iverksatt. Dagens infrastruktur/fasiliteter i og omkring havneområdet er mangelfull og må forbedres. Næringsplanen kommer med en rekke forslag til tiltak.

Samfunnssikkerhet

Kommunen har klare forpliktelser til å ivareta samfunnssikkerheten.

Det er kartlagt 18 hendelser om anses relevante i forbindelse med rulleringen av kommuneplanens arealdel. Disse hendelsene er viktig å vurdere i forbindelse med detaljplanlegging og byggesaksbehandling i kommunen. Hendelsene har også relevans for arbeidet med samfunnsdelen i kommunen, og vil være sentrale i forbindelse med utarbeidelse/revisjon av beredskapsplaner og kriseplan. Det må presiseres at de ulike hensynssonene ikke må oppleves som absolutte, men snarere en angivelse at en hendelse kan skje. I sammen med farekartet er det utarbeidet forslag til retningslinje/bestemmelse, som sikrer undersøkelsesplikt i forbindelse med detaljplan/områdeplan for nye byggeområder. Dette innehar relevans for byggesakshandling i kommunen.

Nye aspekter

Utfordringene klimaendringene representerer er nye og sammensatte. De viktigste effektene av klimaendringene i vår region er relatert til havnivåstigning, økte nedbørsmengder, mildere vintre og hyppigere ekstremvær. Klimaendringene vil påvirke alle samfunnssektorer og forvaltningsnivå, og følgene av klimaendringer må tas hensyn til i kommunens samfunnsplanlegging – såkalt klimatilpasning.

Det er ikke lenger noen tvil om at det vil skje en *havnivåstigning* som følge av klimaendringene, men det er usikkerhet knyttet til hvor mye. Ifølge de siste estimatene er det for Harstad forventet en havnivåstigning fra dagens nivå med 14 cm i år 2050, og med 57 cm i år 2100. Stormflo-nivået er estimert til henholdsvis 194 cm i 2050 og 242 cm i 2100.¹⁷ Selv om Nord-Norge er mest utsatt for hyppigere og kraftigere stormflo, anbefales kommunene i hele Norge å legge seg på en utbyggingsgrense på 3-4 meter over dagens havnivå mellom flo og fjære, slik at man også tar hensyn til stormflo.

Med bakgrunn i blant annet topografi og bosettingsmønstre er Harstad en av de kommunene i Nord-Norge som er minst sårbare for klimaendringer relatert til *flom- og skredfare*.¹⁸ Økt nedbør i vinterhalvåret samt varmere og mer ustabile vintre kan imidlertid føre til at flom- og skredsituasjonen endrer seg i fremtiden. Klimaendringer kan altså føre til nye utfordringer som Harstad kommune må forberede seg på for fremtiden.

Velferd og helse

Overordnede mål:

- Bedre kvalitet i helsetjenesten - systematisk arbeid for at tjenestene skal være virkningsfulle, trygge og sikre¹⁹
- Redusere forskjeller i helse og levekår – spesiell oppmerksomhet rettes mot sosial ulikhet og situasjonen for personer med funksjonsnedsettelse
- Fremme faktorer som gir god helse i befolkningen

Folkehelse

Folkehelsearbeid er å fremme, bevare og gjenvinne helse, sunnhet og trivsel, ved å ta hensyn til individuelle forskjeller og ferdigheter. Plan for fysisk aktivitet og naturopplevelse er kommunens kanskje viktigste verktøy for å planlegge hvordan vi skal jobbe for å utvikle infrastruktur og aktiviteter på dette området de nærmeste årene.

Alle innbyggere i Harstad kommune skal ha gode muligheter til aktivitet innen idrett og friluftsliv i sitt nærmiljø.

Fokus på:

- Økt fysisk aktivitet
Sammenhengende nettverk av fortau/gang/sykkelstier i hele kommunen
Barn i bevegelse, i nærområdet, barnehage, skole og naturen/barnetråkk²⁰
Legge til rette for å ta vare på tradisjonen med "å gå tur" for alle (hvileplasser/benker, universell utforming av turtraseer, tydelig merking, turguide)
- Fremme et sunt kosthold
God ernæring fra starten av, opprettholde og styrke god ammekultur
Sunne måltider i barnehage og skoler
Skolefrukt
Oppfølgingstilbud innen mat og fysisk aktivitet for overvektige barn og unge

Forebygge tobakkskader

- Gjennom informasjonstiltak
- Undervisningsprogrammet FRI i alle ungdomsskoler
- Eget tobakksforebyggende program for videregående skoler
- Røykfrie skoler
- Harstad kommune går foran som røykfri arbeidsplass

Universell utforming

Lovens formål er å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Kommunen skal legge universell utforming til grunn i all planlegging.

Miljørettet helsevern

Kommunen bør vurdere å utvikle et kompetansesenter for miljørettet helsevern for regionen.

Trygge lokalsamfunn (Safe community)

Trygge Lokalsamfunn er det konseptet som Harstad Kommune velger å bruke i forhold til flere av de nasjonale mål som knytter seg til folkehelsearbeidet med universell utforming, økt livskvalitet og

inkluderende samfunn. Kommunen må være regodkjent som Trygt lokalsamfunn senest 2010.

Rusfeltet

Personer med rusmiddelproblemer skal tilbys den hjelp, behandling og rehabilitering de har behov for. Pårørende, spesielt barn av rusmiddelavhengige, skal ivaretas bedre.

Kommunen skal styrke kvaliteten på kontroll med salgs- og skjenkebevillinger.

Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2008-2012 skal bidra til å redusere antall negative episoder knyttet til utelivet i Harstad kommune og derigjennom bedre kommunens omdømme. Planen fokuserer på:

- Kunnskap og holdninger blant ungdom – innføring av det kunnskaps-baserte rusforebyggende programmet Ung & Rus for 8. klassetrinn
- Kompetanse i bransje og kommune – kursing i "Ansvarlig vertskap"
- Reduksjon i skjenketid (dager før arbeidsdag kl 01.30)
- Tydeliggjøring av reaksjoner ved overtredelser av salg-/skjenkebestemmelsene – lokale retningslinjer
- Fortsatt innsats for de tyngste misbrukerne – prosjekt Bostedsløse
- Utarbeidelse av plan for bedre oppfølging og hjelp til barn av foreldre med psykisk sykdom og rusmiddelproblemer

Primærhelsetjenesten

Primærhelsetjenesten er grunnmuren i helsetjenesten og skal sikre alle med behov for helse- og omsorgstjenester nære og gode tilbud. Tjenestene skal være av god kvalitet, virkningsfulle, trygge, godt samordnet og de skal involvere brukerne i beslutningsprosessene.

Omsorgstjenesten må organiseres slik at brukerne så langt som mulig kan leve og bo selvstendig og ha en aktiv og meningsfull tilværelse i fellesskap med

andre. Tjenestetilbudet skal utformes i samråd med brukerne slik lovgivningen forutsetter.

Langsiktige mål:

- Et helhetlig og velfungerende omsorgstilbud med en aktiv omsorgsprofil, som er forberedt på å møte framtidens utfordringer
- En omsorgstjeneste som er til for alle uansett alder, diagnose, problem eller funksjonshemming
- En omsorgstjeneste som er tilrettelagt for mennesker med demens
- God kvalitet som sikrer forsvarlig behandling og ivaretagelse av grunnleggende rettsikkerhet
- Et godt utbygd hjemmetjenestetilbud og tilstrekkelig og godt tilrettede sykehjem og omsorgsboliger
- Tilstrekkelig og godt kvalifisert personell i omsorgstjenesten med større faglig bredde

Legetjenesten

Fastlegeordningen skal styrkes ved at legene har bedre tid til oppfølging av den enkelte pasient. Kommunen skal sammen med UNN Harstad fortsatt ta ansvar for å organisere et interkommunalt legevaktstilbud i regionen.

Legeressursen skal økes for å muliggjøre et reelt behandlings- og rehabiliteringstilbud i sykehjem.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Er sentral i det forebyggende og helsefremmende arbeidet i kommunen. Staten har signalisert at skolehelsetjenesten skal videreutvikles og styrkes. Det legges vekt på at helsestasjon og skolehelsetjenesten har potensial til å nå alle barn og unge og derfor er spesielt viktig i arbeidet for å redusere sosiale ulikheter i helse.

Familiens hus skal utredes.

Forebyggende arbeid blant eldre

Aktivitetssentrene, husmørtjenesten og helsestasjon for eldre er sammen med de frivillige organisasjonene de sentrale elementene i kommunens forebyggende

arbeid blant eldre

Rehabiliteringstjenesten

Rehabiliteringstjenesten skal utvikles i samarbeid med brukerne og bidra til selvstendighet og deltagelse i samfunnet. Det skal settes fokus på kvalitet for å bidra til bedre tjenester.

Det må særlig sikres at tilbudet om individuell plan gis og følges opp.

Samhandling er sentralt innenfor habilitering og rehabilitering, der brukerne ofte er avhengig av tjenester fra mange aktører og sektorer. Fokuset skal være på mestring og livskvalitet

Psykisk helse

Kommunen skal ha fokus på:

- Styrke og støtte gravide og sped- og småbarnsforeldre til å være gode og tydelige omsorgspersoner for sine barn
- Legge til rette for gode og trygge oppvekstmiljøer, iverksette forebyggende tiltak for å iverksette psykisk helse
- Identifisering av barn og unge i risikogrupper for eksempel barn av foreldre med psykiske lidelser og/eller rusavhengighet og barn i asylmottak og bidra til at disse mottar tilpasset oppfølging
- Folkehelsearbeidet skal knyttes sammen med det psykiske helsearbeidet og innsatsen i rus bl.a. gjennom lokalt partnerskap for folkehelse
- God informasjon til befolkningen om tilbudet på det psykiske helsefeltet
- Samarbeide med spesialisthelsetjenesten for å sikre gode pasientforløp både i forbindelse med akutt sykdom og i hverdagen
- Tverrfaglighet og samarbeid mellom ulike tjenesteområder på 1. og 2.linje
- Harstadskolene må vurdere å ta i bruk det landsomfattende skoleprogrammet "Alle har en psykisk helse"
- Helsehuset, Slottet sykehjem og Stangnes sykehjem en ny dimensjon i helsetjenesten.

Helsehuset

De sentrale elementene er i organisering av helsetjenesten er:²¹

Huset skal stå på fire ben:

1. Forebyggende helsearbeid fra vugge til grav
2. Diagnose og behandling, inkl en egen sengeavdeling som innebærer at spesielt eldre kan få tilbud om et lengre behandlingsopphold enn de får på sykehus
3. Rehabilitering med egen døgnavdeling, dagplasser og innsatsteam
4. Kontorplasser for bruker-/pårørende organisasjoner. Likemannsarbeid skal framstå som en ressurs i kunnskaps- og erfaringsoverføring både til brukere og på systemnivå.

Slottet sykehjem skal være et ressurscenter for somatisk langtidsbehandling. Stangnes sykehjem skal være et ressurscenter for demens og psykogeriatri.

Drikkevann

Drikkevann er vårt desidert viktigste næringsmiddel. Det er derfor viktig å sikre god vannkvalitet både til konsum- og produksjon av mat ved samtlige vannverk og reservevannskilder i kommunen. Menneskelig aktivitet som kan forurense drikkevannet må unngås blant annet gjennom å etablere egne forskrifter som sikrer både drikkevannskilden og vanntilsigsområdet.

Helse- og sosialberedskap

Kommunens skal ha en tydelig helseberedskapsplan som i tillegg til at den er knyttet til de øvrige kommunale beredskapsplaner er harmonisert med beredskapsplanene til politiet, sykehuset og sivilforsvaret.

Det foreslås å utrede muligheten for å utruste den nye ambulansébåten i Vågsfjordbassenget med rednings- og brannslukkingsutstyr. Et slikt fartøy må komme i tillegg til den havnebåt vi har i dag. Behov for slikt fartøy ligger i grensesnittet helse, politi, brann, havn og toll. Fartøyet må være et "multiverktøy" som ivaretar flere funksjoner.

Eksempel på behov: Ulykke på Bjarkøy, brann i lystbåt ved Rogla der personell ligger i vannet, flere bygninger i sentrum vanskelig å komme til og slukning fra sjø kan være alternativ, melding om uhjemlet dykking i Kilbotn, miljøoppdrag etc.

Regional kompetanse på vold - og traumefeltet

Kommunen har etablert et helsetjenestetilbudet til personer som har vært utsatt for seksuelle overgrep i Akutten v/UNN Harstad. Tiltaket må sikres kvalifisert personell.

Samhandling

Mangel på samhandling er kanskje det største hindret for å gjøre helsetjenesten bedre. Samhandling består av flere grunnleggende prosesser og dimensjoner, blant annet:

- Ansvars- og oppgavefordeling mellom de ulike aktørene
- Koordinering og samordning av tjenester som trenger mer enn en tjenesteyter
- Informasjonsutveksling og kommunikasjon
- Kompetanseoverføring

Elektronisk samhandling

Kommunen må tilknyttes Norsk helsenett.

Levekår for lesbiske, homofile, biffile og transpersoner

I følge LLH viser forskning at 40 % av lesbiske og homofile arbeidstakere er helt eller delvis skjult på arbeidsplassen. 20 % av gruppen gir uttrykk for å ha blitt mobbet og trakassert i arbeidslivet. Harstad kommunestyre støtter målet om å sikre bedre levekår for denne gruppen mennesker. Harstad kommune skal innta en mer aktiv holdning til de samfunnsmessige utfordringene med vern mot diskriminering i arbeidslivet.

Alle innbyggere i Harstad kommune skal kunne være hele mennesker, få lov til å dele alle sine opplevelser, erfaringer og hverdag med venner, familie, arbeidskollegaer etc. Kommunen skal bidra til å sikre gode levekår og likeverdige tjenester.

Både for skole, fritidsorganisasjoner og andre som har kontakt med ungdom hver dag, er det viktig å være klar over problemstillingen og tilrettelegge for positive holdninger, fleksible ordninger og igangsette tiltak der det viser seg nødvendig. Videre identifiseres å sikre gode levekår og likeverdige tjenester til hele befolkningen som en hovedutfordring i gjeldende kommuneplan.

Radonstråling

Deler av Harstad kommune har en forhøyet risiko for høye radonverdier i boliger²². I området lengst vest i Harstad sentrum er det høy sannsynlighet for forhøyede radonkonsentrasjoner, og det anbefales måling i alle boliger som har leilighet eller oppholdsrom i 1. etasje eller underetasje. Deler av kommunen klassifiseres som et område med middels høy sannsynlighet for forhøyede radonkonsentrasjoner.

Generelt anbefales det at det gjennomføres forebyggende tiltak mot radon i alle nybygg. I den grad det reguleres for boligutbygging i områder med potensial for høy radonstråling, har kommunen et ansvar for informasjon overfor innbyggerne. Alle tiltakshavere som ønsker å regulere områder der det er påvist eller fare for radonstråling, må gjennomføre ROS analyser.

Barn og unges levekår

Å skape sikre og gode oppvekstvilkår for barn og unge er et nasjonalt mål. Det er uttrykt både i plan- og bygningslovens formålsparagraf og i de rikspolitiske retningslinjene for barn og planlegging. I takt med byens vekst og fortetting har mange naturlige lekeområder forsvunnet. Økt trafikk har også skapt farligere ferdselsveier for barn og unge. Samtidig med at omgivelsene endres, rettes det også sterkere søkelys på barns fysiske helse.

Skoler og barnehager er viktige sosiale arenaer for barn og ungdom, møteplasser der omsorg og respekt blir vist. Det betyr at skoler og barnehager er steder der barna skal føle trygghet,

glede og trivsel. Disse arenaene er klart helsefremmende dersom de fungerer som en arena for lek, glede, økende mestring og utvikling. Et slikt perspektiv finner vi igjen innenfor barnehagesektoren hvor barn skal gis mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.

Barnehagens mandat er å tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø. Fra 2009 innføres en rett til barnehageplass for alle som har et behov. Et slikt mandat, og en slik rettighet, stiller krav om full barnehagedekning.

Harstad kommune har nådd målet om full barnehagedekning, men antall barn i førskolealder og småbarnsfamiliers behov kan variere i årene fremover, og det er derfor viktig at behovet, og antall plasser, vurderes kontinuerlig.

Deler av barnehagenes bygningsmasse er gammel og nedslitt. Kvaliteten på bygningene varierer med hensyn til muligheten til å drive barnehage i tråd med kravene i *Barnehageloven* med forskrifter og *Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler*. Fremtidige behov for rehabilitering og ev nybygg må vurderes. Det er viktig at bygninger og uterom har en utforming som gir grunnlag for både læring, lek og trivsel. For å lykkes med dette må barnehagene være fleksible og tilrettelagte på en slik måte at de gir varierte muligheter.

Kommunens satsing på barnehageutbygging, nybrottsarbeid med basebarnehager og departementets satsning på kvalitet, stiller krav til barnehagens virksomhet. Arbeid i henhold til rammeplan og utvikling av barnehagen som læringsarena er et av de viktigste satsingsområder de kommende årene. Kompetanse og kvalitetsutvikling er også tema innenfor barnehagesektoren.

I ny rammeplan for barnehager, som trådte i kraft 1. august 2006, legges det vekt på at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud. Barnehagen skal samtidig gi barna grunnlaget for livslang læring og aktiv deltakelse i samfunnet. Barnehagens innhold skal ha som mål å gi omsorg og oppdragelse, mulighet for lek og livsutfoldelse, læring av grunnleggende kunnskaper, sosial og språklig kompetanse. Barnehagen skal samtidig være en kulturarena.

For å nå de mål som settes i rammeplanen, er det nødvendig med skoling. De enkelte barnehager har lagt planer for å gjennomføre dette på ulike måter. Det arrangeres felles kurs og fagmøter, ved siden av at de enkelte barnehagene aktivt jobber med ulike temaer for å vedlikeholde og utvikle kvaliteten i barnehagene.

Satsing på kunnskap og kvalitet følges opp av bruker - og medarbeiderundersøkelser. Kommunen vil satse på kontinuerlig kvalitetsforbedring både gjennom kursing og brukerundersøkelser.

Skole

Det er viktig for Harstads utvikling at grunnskolen levere tjenester med høy kvalitet. Sentrale verdier for opplæring i barnehager og grunnskoler skal være inkludering av alle, likeverdig rett til opplæring for alle og respekt for foresattes rettigheter og ansvar.

Elevtallet i grunnskolen i Harstad vil reduseres og hvis det gjennomsnittlige antall nye elever 2000 – 2008 holder seg vil det stabilisere seg på knapt 2650 elever om ca 10 år. Harstad må gjøres attraktiv for unge å bosette seg gjennom satsing på gode skoler med høyt kvalifisert personell og gode fysiske rammer.

Kompetanse

Harstad har i dag et lærerkorps der tilnærmet 100 % er formelt kvalifiserte lærere. I dag er 25 % av lærerne over 55 år. Det må derfor satses på kompetanseutvikling av ansatte, rekruttering av nye lærere gjennom blant annet påvirkning til desentralisert lærerstudium, kontinuerlig utvikling av arbeidsmiljøet, konkurransedyktig lønnsutvikling og gode seniorordninger som får ansatte til stå lenger i jobb.

Effektiv skoledrift

Den viktigste innsatsfaktoren for god læring i grunnskolen i Harstad er høy tetthet av godt motiverte og godt skolerte lærere. Dette kan oppnås gjennom effektiv skoledrift ved god utnyttelse av den fysiske kapasiteten og effektiv skolestruktur. Det må satses på godt vedlikehold av skoler og nybygg.

Godt læringsmiljø

Harstad kommune deltar i årene 2006-2009 i et nasjonalt prosjekt knyttet til forbygging og reduksjon av atferdsproblemer hos barn og unge.

Gjennom det skoleomfattende systemet PALS og behandlingsmetoden PMTO ivaretas en helhetlig innsats for å forebygge og redusere atferdsproblematikk i aldersgruppen 5-16 år. Målsetningen er å bygge opp en kjede av effektive tiltak som fremmer

barns sosiale ferdigheter og bidrar til å forebygge, redusere, og stoppe problematferd på et tidlig tidspunkt. Det er viktig å videreføre satsing på PALS, PMTO og andre forebyggende tiltak i Harstad.

Skoleutvikling

Alle elever i grunnskolen i Harstad skal oppleve at de får en tilpasset opplæring. Harstad kommune må kjennetegnes ved et høyt trykk på læring gjennom helhetlig og kontinuerlig kvalitetsforbedringsarbeid.

Det må etableres kommunale system med minimumsstandarder for innholdet i opplæringen, kontroll av etterlevelse av lover og forskrifter og veiledning av praksis og etter- og videreutdanning for endring av praksis.

Medvirkning

Det er viktig at foresatte og elever er medvirkende i læringsproduksjon i skolene i Harstad. Det må legges til rette for at elever skal kunne delta i utforming og gjennomføring av egen læringsproduksjon. Gi foresatte reell innflytelse gjennom skolens rådsorganer.

Teknologi

Harstad kommune har satset på utvikling av digital kompetanse blant lærere og elever. Det er viktig at denne satsingen fortsetter med å opprettholde og fornye digital infrastruktur og satse på kompetanseutvikling av ansatte, elever og foresatte.

Tverrfaglig samhandling og tidlig innsats

Grunnskolen i Harstad preges som i landet ellers av en "vente og se holdning" og relativt stor ressursinnsats sent i grunnskoleløpet. Dette må snus til at det settes inn større ressursinnsats tidlig i opplæringen og at opplæring skal ha forebyggende karakter. I statlige styringssignal trekkes tidlig innsats fram som et satsingsområde. Utdanning er en nøkkel til et liv som aktiv samfunnsdeltaker, til å kunne delta i arbeidslivet og mestre hverdagen. Et godt utdanningsystem innebærer et

godt barnehagetilbud til alle som ønsker det og en solid offentlig fellesskole.

Etableringen av nye målemetoder og -systemer har imidlertid gitt ny og viktig kunnskap for nasjonale utdanningsmyndigheter og for sektoren. Denne kunnskapen er det viktig å utnytte for å oppnå forbedringer på de områdene som er vurdert. Et kvalitetssystem for skole i Harstad kommune som skal være et hjelpemiddel for kvalitetskontroll- og forbedring og tilføre en merverdi for etterlevelse av lover og forskrifter, for å forbedre kvaliteten i skolen og sikre kontroll i egen opplæringsvirksomhet.

Harstad kommune må satse på tidlig og forebyggende innsats og samarbeid mellom grunnskole og barnehage og grunnskole og videregående skole. Etablere system for tilpasset opplæring for alle. Satse på begynneropplæringen i barnehage og skole.

Regionalt samarbeid

Det er viktig for Harstad at det samarbeides om kvalitetsforbedring av skoletjenestene i et regionalt perspektiv. Det må derfor satses på og videreutvikle eksisterende samarbeid i IKK i Sør-Troms.

Inkludering av alle

Inkludering av alle barn og unge krever god tilrettelegging basert på universell utforming slik at barn ikke møter fysiske og sosiale barrierer som er funksjonshemmende.

Høye deltakerkontingenter kan også være en ekskluderende faktor som rammer barn som vokser opp i familier med dårlig råd.

AREALDELEN

Kommuneplanens arealdel er, i tillegg til kommuneplanens samfunnsdel, en del av kommunens langsiktige planlegging. Den skal samordne behovet for vern og utbygging slik at det skal bli lettere å utarbeide mer detaljerte planer og raskere å fatte beslutninger i enkeltsaker som er i samsvar med kommunale mål og nasjonal arealpolitikk.

Vedtatt arealplan fungerer som administrasjonens direkte hjemmelsgrunnlag for behandling av enkeltsaker.

Tiltak som er i overensstemmelse med vedtatt plan, vil få et positivt utfall forutsatt at disse søknadene også tilfredsstillers annet regelverk. Det vil være en langt mer omfattende saksbehandlingsprosess med søknader som ikke er i samsvar med overordnet plan. Det er umulig å planlegge for alle forhold og det er derfor mulig å søke om avvik fra vedtatte bestemmelser og arealbruk, såkalt dispensasjon. Areal- og byggesaksenheten har ansvaret for å vurdere om tiltaket er i tråd eller i strid med vedtatt plan.

Kommuneplanens arealdel blir vedtatt i løpet av høsten 2009.

KRITISKE SUKSESSFaktorER

Situasjonsbeskrivelse og utviklingstrekk for Harstad danner bakteppet når fremtidige satsingsområder skal defineres. Risikofaktorer for å ikke lykkes med å realisere fremtidsbilder er identifisert, men viktigst av alt er oppfølging av faktorer som vil være kritisk for at de overordnede fremtidsmålene for Harstad nås. Politikere, administrasjon og befolkning har alle deltatt i prosessen med å identifisere styrker og svakheter, muligheter og trusler for Harstad. Kommuneplanen for Harstad 2009-2025 bygger på disse prosessene.

SWOT analyse

På bakgrunn av SWOT analyse gjorde kommunestyret vedtak 24.4.2008 om seks fokusområder for Harstad:

1. Vi skal lage en strategi for hvordan vi kan utvikle og fremheve kommunens fortrinn overfor omverdenen. På denne måten vil vi indirekte og direkte kunne styrke vår lokale, regionale, fylkeskommunale og nasjonale rolle.
2. Videreutvikle tilgjengelighet til naturen, samt tilrettelegge for et bærekraftig lokalsamfunn i vekst og utvikling.
3. Tilrettelegge for, videreutvikle og utnytte kompetanse - spesielt innen teknologi/olje/energi, hvor yngre arbeidstakere prioriteres for å ikke tape kampen om ungdommen. Det skal også legges til rette for helse, omsorg, oppvekst, industri og jordbruk/fiskeri.
4. Bidra til å utvikle et vekstkraftig næringsliv med aktiv tilrettelegging i et regionalt perspektiv, hvor Forsvaret, reiseliv, kultur/opplevelse og handelsservice blir viktige satsingsområder.
5. Sikre gode, likeverdige og effektive tjenester til befolkning og næringsliv
6. Forsterke Harstads regionale, fylkeskommunale og nasjonale rolle spesielt i henhold til å bedre kommuneøkonomien og samferdsel.

Folkemøter

Følgende vekstfaktorer for fremtidsscenarioet kraftsenter definert av deltakende i kommuneplanprosessen:

- Energibyen Harstad
- Gode og sterke næringsklynger
- Samferdsel – god infrastruktur
- Miljøbyen: Den grønne byen Harstad
- Kultur - og opplevelsesbyen Harstad
- Universitetsbyen Harstad
- Barnebyen Harstad: med et mobbefritt skole –og barnehagemiljø
- Folkehelse og omsorgsbyen Harstad
- Begeistringsbyen Harstad

Kommunestyret og ellers medvirkende i kommuneplanprosessen er i all hovedsak samstemt i hva som vil være positive og riktige drivkrefter for Harstad i fremtiden. Fremtidsbildet er kraftsenter og flertallet er samstemt om at folketallet i Harstad er i 2020 økt til 30 000. Samtidig er det elementer i seniorbyen og korttidsbyen som er viktig å ta med inn i fremtidig planlegging.

Risiko Harstad 2008 - 2009:

- Stor mobilitet blant innbyggerne
- Utviklingen preges av kortsiktige løsninger
- Flere i alderen 20-40 år reiser fra enn til Harstad
- Harstad preges av bolyst blant småbarnsfamilier, her er et trygt og godt oppvekstmiljø.
- Harstad er et regionalt senter, men utnytter det ikke fullt ut.
- Få jobber i privat sektor. Kommunen har et relativt godt tjenestetilbud og yter gode tjenester til innbyggerne.

Harstad hadde i 2007 en folketallsnedgang på 0,65 prosent. Befolkningsnedgangen var på 153 personer, noe som skaper utfordringer for bla kommuneøkonomien. Nedgangen kan være et tegn på at Harstad ikke er så attraktiv å bo og arbeide i som vi ønsker.

Konsekvenser av befolkningsreduksjoner er dårligere kommuneøkonomi som igjen kan føre til

- Skolenedleggelse
- Kutt i velferdstilbud
- Nedbemanning
- Flere kostnadsreduksjonsprogrammer og omorganiseringer.

Stedlig attraktivitet og arbeid for unge, for familier og for utdannede blir viktig vekstfaktor for Harstad. Boligmarked, kultur og møteplasser, pendlingsmuligheter og kommunikasjon, omdømme og identitet og andre attraksjonsfaktorer er viktige elementer for å gjøre seg attraktiv for disse gruppene. Flere innbyggere gir økte skatteinntekter og bedre kommuneøkonomi, som vil gi bedre velferdstjenester til folket.

For å snu nedgangen må det skje en satsing for å skape befolkningsvekst også i Harstad.

Relativt sikre utviklingstrekk frem mot 2030 - drivkrefter/trender:

- Innbyggerne: unge til urbane strøk
- Kvalitetsbevisste brukere
- Demografi: flere eldre
- Samferdsel: viktig med gode løsninger som inkl. Harstad
- Miljø: økt fokus
- Næringsliv: viktig med tilrettelegging
- Økt digitalisering
- Flere med høyere utdanning

Utviklingstrekkene sammen med befolkningstall- og prognoser for Harstad, gjør det mulig å se tre fremtidsscenario for Harstad i 2030: *Kortidsbyen, seniorbyen og kraftsenter.*

Kortidsbyen er et mulig fremtidsbilde og egentlig beskrivende for dagens situasjon. Det flyttet mange mennesker til og fra Harstad i 2007, mobiliteten er stor. Det er imidlertid flere som flytter ut enn inn, selv med en svak økning i folketallet. Økningen er størst i aldersgruppen 67-79 år. Harstad er byen for småbarnsfamilier, men ikke for single mellom 20-40 år. Det er to hovedgrupper av innbyggere i dette fremtidsbildet: *arbeidstilflyttere til Harstad og bofaste med sterk Harstad-identitet.*

Folkemøter og dugnad identifiserte som mulig interessant i dette bildet at det kan gjøre oss til en mer åpen og inkluderende by, gi stort mangfold av tilbud og mennesker. Samspeilet mellom bofaste og tilflyttere gir muligheter og utfordringer. De stilte spørsmål om hva manglende vekst innebærer av økonomiske utfordringer for kommunen og hvordan få til å jobbe med langsiktige mål og planer i en kortidsby?

Seniorbyen: Harstad hadde en nedgang i folketallet i 2007 på 0,65 prosent. Med synkende folketall blir konsekvensene dårligere kommuneøkonomi, som igjen kan føre til skolenedleggelse, kutt i velferdstilbud, nedbemanning, nye kostnadsreduksjonsprogram og omorganiseringer. I tillegg angir befolkningsprognosene for Harstad en markant nedgang for aldersgruppen 6-15 år, skoleelever. Det er fortsatt liv i handelsnæringen, men man får ikke tatt ut verdiskaping i sentrum.

Tilbakemeldinger til dette fremtidsbildet under folkemøter og dugnad var det var mange boliger i sentrum med livsløpsstandard og Bergsodden er eldreby. Viktig å tilrettelegge for tilpasset fritid med møteplasser, kultur, stier/spasermuligheter og behandling/opplevelser i kombinasjon. I tillegg til at man imøtekommer behovet for økning av omsorgsboliger og sykehjemsplasser. Sentrum må varmes og overbygges, samt være en grønn lunge med kafeer og aktiviteter. Universell utforming er viktig og det er en sterk offentlig sektor. Vi har tatt sjøen tilbake.

I det tredje fremtidsbildet er Harstad blitt et **kraftsentrum** preget av innbyggere som har et sterkt forhold til Harstad som kommune. De er opptatt av å skape trygge og gode bomiljøer, og er generelt positivt innstilt. Kulturlivet er svært aktivt. Byutvikling er motoren i Harstads positive utvikling og er selve grunnlaget for å ivareta slagordet *attraktiv hele livet*. Harstad satser på vekstfaktorer og snur utviklingen, noe som fører til positiv befolkningsøkning og flere muligheter. Harstad er attraktiv hele livet, men med fokus på å være attraktiv for de livsfasene som flytter ut.

Det lokale næringslivet blomstrer. Her er entreprenørskapsånd og vilje til å satse på lokal byutvikling. Miljøhensyn og bærekraft er en forutsetning for denne næringsutviklingen. Innbyggerne har grepet de muligheter som gis og tar ansvar for sin del av utviklingen. Men kommunen driver også en aktiv og næringsvennlig politikk, og stimulerer til etablering av viktige næringslivsaktører.

Innbyggernes holdninger og verdier kan oppsummeres til:

høy bolyst, eierforhold til kommunen, trivsel, gode nettverk, tilhørighet, mangfold, dugnadsånd, gjestfrihet og romslighet, og kreativitet.

Deltakere på folkemøter og dugnad valgte kraftsenter som fremtidsbilde for Harstad.

KOMMUNEPLAN 2009-2025

Visjon:

Harstad skal være en attraktiv by hele livet innen 2025. Harstad skal prioritere kreativitet og verdiskaping. Harstad skal ha en stedsutvikling med gode by - og miljøkvaliteter samt et samordnet og bærekraftig areal- og transportsystem. Sjøen gir steds karakter og historisk identitet som skal bevares og styrkes, spesielt i forhold til sentrum.

Misjonen til kommunen er å gi gode tjenester til innbyggerne og tilrettelegge for positiv samfunnsutvikling.

For å oppnå visjonen må det defineres strategier og delmål. Prosessen og de medvirkende i kommuneplanarbeidet har gitt tilbakemelding på prioriterte fokusområder for Harstad for å oppnå fremtidens mål.

Hovedmål med tilhørende strategier:

- 1. BEFOLKNINGSVEKST**
 - bli en attraktiv by der folk ønsker å bo og bedrifter etablerer seg
- 2. AKTIV NÆRINGSPOLITIKK**
 - med fokus på variert næringspolitikk
- 3. MILJØBYEN HARSTAD**
 - med satsing på en bærekraftig og livskraftig kommune
- 4. "FRA VUGGE TIL GRAV"**
 - med spesielt fokus på barn, tilflyttere og kultur.

Hovedmålene må nås og endringer må utvikles ved egen krefter. Det vil si at kommunen, næringsliv, politikere, lag og foreninger og Harstads befolkning må dra i samme retning for fremtiden.

1: BEFOLKNINGSVEKST

Det vil være avgjørende for Harstad å prioritere det å gjøre seg attraktiv, for så å tiltrekke seg offentlige og private etablerere og tilflyttere. Befolkningsvekst vil stimulere kommuneøkonomien som igjen vil forbedre kommunens tjenestetilbud. Bare slik kan vi oppnå kommunens visjon om å være attraktiv hele livet. Hvordan få det til?

Stedsutvikling

Stedsutvikling er et viktig satsingsområde i mange kommuner og en viktig strategi for regional utvikling. Over hele landet er det stor aktivitet for å utvikle mer attraktive tettsteder og småbyer. I en tid med mye flytting, er konkurransen om innbyggere, arbeidsplasser og den gode arbeidskraften sterk. Harstad har stor mobilitet og erfarer denne utviklingen på mange områder.

De stedene som oppleves som mest attraktive går ofte av med seieren. Ved å satse på stedsutvikling velger kommunen en god strategi for fremtiden. Attraktive byer og steder betyr mer og mer for bedrifters levedyktighet og det å skape en positiv utvikling innenfor næringslivet. Folk ønsker å bo på steder der det er et godt sosialt miljø, trivelig og trygt, gode fysiske omgivelser, et variert kultur- og fritidstilbud og et godt kommunalt service- og tjenestetilbud. Mer mobile arbeidstakere, høykonjunktur og mangel

på arbeidskraft mange steder, øker betydningen av stedenes attraktivitet. Det har ført til økt samarbeid mellom kommuner og næringslivet om stedsutvikling.

Næringslivet er avhengig av langsiktige og forutsigbare rammevilkår for sin virksomhet. God stedsutvikling legger langsiktige mål og rammer for utviklingen av lokalsamfunnet og bidrar dermed til å skape en slik forutsigbarhet. Gjennom arbeidet skapes det også optimisme og stolthet blant stedets innbyggere og næringsliv som kan bidra til økt investeringsvilje. Erfaringer har vist at antall henvendelser til kommunene om etablering av nye næringsprosjekter har økt på steder som har lykket med stedsutvikling²³

Eksempel Drammen:

Før: *Butikkene i byen trengte mer parkering til kundene. Bilene fylte alle tilgjengelige og åpne plasser. Likevel ble det ikke nok plass. Forretninger i sentrum ble lagt ned eller flyttet ut til kjøpesenter utenfor byen, nær hovedveg og med tilstrekkelig gratis parkering. Det ble en ond sirkel, færre kunder fører til flere nedleggelse som igjen fører til færre kunder.*

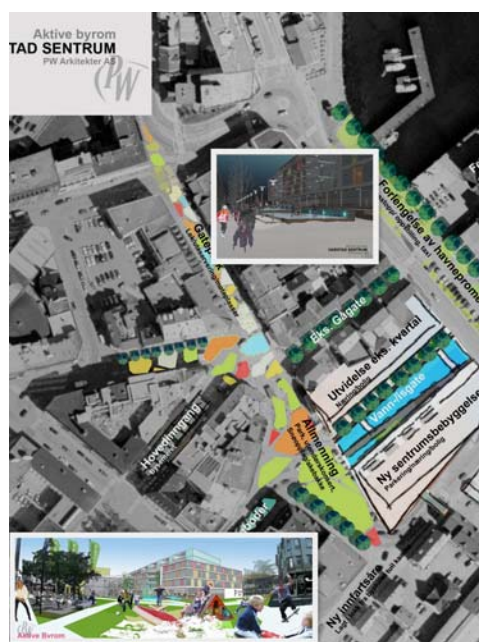
NÅ: *Drammen har blitt en kompakt og vakker by. Gjennomgangstrafikken er ledet i tunneler utenom sentrum på begge sider av byen. Brede veier og asfalt i bykjernen er erstattet av intime bygater, sykkelveier og grøntanlegg. Kultur- og utelivet har vokst frem sammen med forskjønnelsen av sentrum og bygging av hundrevis av nye sentrumsboliger. To kjøpesentre, et mangfold av spesialforretninger, restauranter, kino og Norges vakreste teater er bare noe av det du finner i sentrum av Drammen, alt innen gangavstand. Elven vår har vi forlenget renset, og elvebreddene benyttes nå flittig som rekreasjonsområder av store og små. Det er også mulig å ta seg en dukkert fra bystranda. Bare et steinkast unna de urbane kvalitetene i byen ligger*

marka, med turveinett samt ski - og slalåmløyper på begge sider av elven.

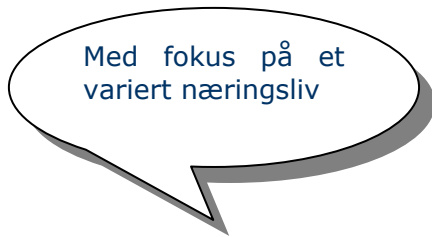
Drammen før sentrumsutvikling beskriver dagens Harstad. Hvis Harstad har mål om å bli et kraftsenter på lik linje med Drammen, krever det god planlegging og fast politisk styring.

Mulige grep for Harstad basert på Drammen modellen:

- Utvikling og drift av sentrum er hovedfokus og første grep i steget mot å bli et kraftsenter
- Infrastruktur må prioriteres
- Sjøfronten i Harstad er en verdi som må forvaltes og videreutvikles
- Utviklingen stimulerer positivt andre viktige samfunnsområder som befolkningsutvikling, kultur, næring, skoler, samferdsel, arbeidsplasser, pleie- og omsorg etc.
- Livskraftige kommuner er et viktig begrep, Harstad må være den samfunnsutviklende kommunen. Bygdene og omlandet til Harstad må stimuleres til å videreutvikle sine styrker å være livskraftige, som ved for eksempel kulturbasert næringsvirksomhet.

2: NÆRINGSGLIVSHOVEDSTADEN

Dette alternativet bygger videre på eksisterende satsinger på Harstad som kulturhovedstaden og oljehovedstad. På sikt er målet å utvikle en positiv patriotisme og entusiasme for lokalsamfunnet. Mange skaperlystne unge voksne velger å flytte til kommunen. Det skal etableres næringsklynger i et regionalt perspektiv innen kunst og kultur, forebygging, reiseliv, grønn energi, kompetanse, industri, petroleum, jordbruk og fiskeri. Det er viktig at kommunen tilrettelegger for attraktive tomter for næringslivet.

Kultur- og opplevelsesbyen

Et aktivt og engasjerende kulturliv er viktig både for individ- og samfunnsnivå. En dynamisk og pulserende kultursektor som kommuniserer godt med brede brukergrupper er et stort aktivum for lokalsamfunnet. Kultursektoren er en kilde til kreativitet, inspirasjon, kunnskap og opplevelse for alle aldersgrupper.

I Kulturplanen for Harstad kommune 2005 - 2008, er det lagt vekt på å få frem bredden og mangfoldet i Harstads kulturliv. Harstad har markert seg som kulturbyen i nord, men vi ser stadig at flere byer påberoper seg dette stempelet. Harstad må derfor videreutvikle de tilbudene vi har i dag, samt være i førersete for nye tilbud.

I arbeidet med den nye Næringsplanen ble nedsatt en ressursgruppe kultur og reiseliv. Gruppen kom med en rekke forslag til tiltak og prosjekter for å videreutvikle Harstad som *Kulturbyen i nord*. Disse tiltakene vil bli nærmere beskrevet i næringsplanen.

Kort kan nevnes noen tiltak fra planen:

- *Stien langs sjøen* - Videreutvikling
- *Russekjerka på Trondenes* - Nordområdeprosjekt.
- Rekonstruksjon av årestue fra Middelalderen
- Utvikling av Trondeneshalvøya som et attraktivt reisemål.
- Lekeland i oljetankene i Hagebyen
- Utvikle Harstad Kulturskole til et kompetansesenter for alle innbyggere i kommunen.
- Utvikle et støtteprogram for kunstnere som er etablert i Harstad - eller som ønsker å etablere seg i byen.
- Få bygd en storhall i Harstad

Harstad har en del gode opplevelsesprodukter og reiselivsbedrifter.

Byen har også et godt utgangspunkt med sentral beliggenhet, byens historie og naturlige forutsetninger for å utvikle seg til en større og mer etterspurt reiselivsdestinasjon.

Harstad har i dag stagnert i forhold til antall gjester som besøker byens hoteller etter flere år med oppgang. Det er derfor nødvendig å revitalisere både markedsføringen og produktutviklingen. Her er det utviklingen av Trondeneshalvøya med alle sin historie kommer inn.

Viktige faktorer for vekst og lønnsomhet for reiselivet må sees i sammenheng med stadig økt etterspørsel etter nye og tilpassede produkter på opplevelsesfronten, spesielt rettet mot en økende individuell trend. Dette vil si at byen må kunne tilby spennende og åpne produkter hele året til enkeltpersoner og grupper. Vi må våge å satse på å lage gode, nasjonale og internasjonale opplevelsesprodukter som igjen vil medføre økt oppmerksomhet fra presse, turoperatører, bedrifter og andre.

For at byen skal lykkes og utvikle seg på reiselivssiden er det nødvendig at kommunen og næringslivet støtter aktivt opp om Destination Harstad A/S. Selskapet må gis muskler både økonomisk og ressursmessig for å være i førersete på utviklingen. Harstad kommune må derfor gi selskapet en langsiktig forutsigbarhet når det gjelder bevilgninger. Det er likeledes viktig at det samarbeides aktivt med Troms Reiseliv A/S samt det nye nordnorske selskapet som er under etablering.

Andre forslag og tiltak fra folkemøter som vil vurderes i næringsplanen:

- Kulturbasert næring med fokus på Trondarnes
- En ren opplevelse og universelt utformet, satsing på lokal mat og mattradisjoner
- Festivaler
- Samarbeid med distriktene og regionalt i reiselivssatsinger
- Satsing på idrett, spesielt fokus mot vintersport
- Møteplasser på tvers av generasjoner
- Satsing på sentrum, hvor byen har ansiktet mot sjøen
- Samarbeid mot Russland
- Livskraftig kommune
- Det bør satses på utvikling av gode anlegg i hele kommunen og for de fleste idretter.
- Det bør tilrettelegges for økt friluftsliv ved at friluftsområder gjøres mer tilgjengelig.

Kompetanse

- Tilrettelegge for, videreutvikle og utnytte kompetanse, spesielt innen teknologi/olje/energi, hvor yngre arbeidstakere prioriteres for å ikke tape kampen om ungdommen
- Arbeide for universitet i Harstad. Universitetet samarbeider med de beste ingeniørutdanningene i landet, utvikler studietilbud innen energi og miljø og universitetet er verdenskjent for å tiltrekke seg helseforebygging i verden "fra vugge til grav".

3: ENERGIBYEN, MILJØBYEN

Satsing på en bærekraftig og livskraftig kommune er et langsiktig mål som er kommet opp i kommuneplanprosessen. Dette krever et styringssystem for kommunen som tar eksplisitt utgangspunkt i målet om en bærekraftig utvikling.

Eksempler på tiltak fra folkemøter:

- Miljøvennlig byutvikling
- Infrastruktur
- Fokus på havn
- Vindmøllepark
- Gasslevering og rensing fra Harstad
- Søppel skal bort

4: FRA VUGGE TIL GRAV

På sikt er et hovedmål for Harstad å være en by med fokus på folkehelse og omsorg. Dette skal spesielt bygge under at Harstad er en familieby og gi gode oppvekstvilkår for barn. Satsingen kan blant annet realiseres i *Familiens hus*.

Andre tiltak som kom under folkemøter:

- Fra "vugge til grav"
- Prioriterte folkehelse og forebygging
- Attraktive omgivelser for etablering av omsorgsboliger
- Trygge lokalsamfunn og Norsafety.
- Helsehuset

HANDLINGSPLAN

OVERORDNA MÅL	FORSLAG TIL TILTAK	STRATEGIER	HVEM	NÅR
BEFOLKNINGSVEKST VARIERT NÆRINGSLEV MILJØBYEN FRA VUGGE TIL GRAV	Helhetlig Stedsutvikling	Arbeidet med å forskjønne og forbedre Harstad Torg og omkringliggende gågater gis høyest prioritert. Man tar sikte på å legge til rette for utendørs servering i dette området, tilpasset nordnorsk klima. Eksempel kan hentes fra Solsiden i Trondheim.		
		Utarbeide helhetlig sentrumsplan	Prosjektleder, ØKO og ABY	Start høst 2009 - 2012
		Vedta Harstadpakken som foreslått fra Statens vegvesen med avkjøring fra tunnel til sentrum	Kommunestyret/DRU	høst 2009
		Utarbeide strategi for Harstads sjøfront	I sentrumsplan, ØKO	
		Lokalisere kommunale bygg slik at de styrker sentrum der det er formålstjenelig	BYG	Fortløpende
		Bevisst prioritering av sentrumstiltak på kommunale budsjetter	Kommunestyret	Fortløpende
		Ta initiativ til sentrumsorganisering og bidra til etablering og drift av forpliktende sentrumssamarbeid	ØKO	2009-2010

Ved egne krefter for fremtiden

	Stimulere til spleiselag med næringslivet og andre offentlige myndigheter	ØKO	2009-2010
	Utforme en boligpolitikk for sentrum	BYG/ABY	2009
	Styrke sentrum ved å tilrettelegge for en utvikling i området fra Samasjøen til Harstadbotn som ivaretar sentrale eksisterende kulturmiljøer som identitetsskapere og samtidig åpner for fortetting	Sentrumsplan, prosjektleder	2009-2012
	Prioritere fremtidsrettede infrastrukturløsninger i sentrum mht parkering og grønt areal	DRU	2009-2012
	Barn og unges interesser, må sikre gode oppvekstmiljø.	Kommunestyret	Fortløpende
	Handlingsplan for UU i Harstad	DRU	2010

Ved egne krefter for fremtiden

OVERORDNA MÅL	TILTAK	STRATEGIER	HVEM	NÅR
MILJØBYEN BEFOLKNINGSVEKST FRA VUGGE TIL GRAV	Sikre tilgang til nærfriluftsområder og sammenhengende grønnstruktur fra og i boligområder	Kartlegge eksisterende grøntområder og områder som er regulert til men ikke opparbeidet til grøntområder/friområder i sentrumsnære områder	ABY	2009-2010
		Grønt - og friområder i og nær byen sikres og utvikles. Ny utbygging bør skje ved omforming og fortetting av eksisterende byggesoner fremfor utbygging på grønne arealer. Tilrettelegge for bla sammenhengende trimløype Folkeparken- Ruggevik	DRU, ABY	Fortløpende
		Viktige naturområder/prioriterte naturtyper skal bevares.	ØKO	Fortløpende
		Ved nybygg og rehabilitering skal det tilstrebes at bygninger og utearealer er tilgjengelig for alle gjennom UU	BYG	Fortløpende
		Sjøfronten prioriteres til rekreasjon, aktivitet og fritid ved bla Stien langs sjøen	DRU, ABY	Fortløpende
FRA VUGGE TIL GRAV MILJØBYEN	Samfunnssikkerhet i arealplanlegging	<ul style="list-style-type: none"> • legge inn en byggegrense på 3-4 meter over havnivå for nytiltak • unngå utbygging av skredfarlige områder til boligformål med mindre området kan sikres tilfredsstillende • ivareta naturlige vannveger for å forebygge flom • vurdere områder med marine avsetninger med hensyn på kvikkleire før utbygging • bestemmelse/retningslinje til arealplanen om forebygging av radoninnstråling i nybygg slik at mennesker som oppholder seg i byggene ikke eksponeres for radonrelatert helsefare. • Synliggjøre kartlagte risikosoner for radon. 	ABY, ØKO, BRANN HMT	Fortløpende
FRA VUGGE TIL GRAV	Folkehelse	Fokus på økt aktivitet, sunt kosthold, g/s veger, fortau, barnetråkk med mer.	HMT og DRU	Fortløpende
	Trygge lokalsamfunn (Safe community)	Regodkjenning og aktivt arbeid med indikatorer. Samarbeid med Norsafety når det gjelder utvikling av strategier for trygge lokalsamfunn, skadeforebygging og sikkerhet	HMT	2010
	Helsehuset	Forebyggende helsearbeid fra vugge til grav	HMT	Innen 2025

Ved egne krefter for fremtiden

OVERORDNA MÅL	TILTAK	STRATEGIER	HVEM	NÅR
	Barnehager	Barnehagedrift skal for fremtiden være en kommunal kjerneoppgave. Det arbeides for å tilrettelegge et godt og fleksibelt barnehage tilbud i alle nærmiljø	ØKO, barnehagefaglig rådgiver og BYG	Fortløpende
FRA VUGGE TIL GRAV MILJØBYEN	Helhetlig plan for fremtidens tomtebehov	Det bør reguleres tomter i sentrale utbygde områder til offentlig formål i tillegg til i nye boligfelt. Disse bør øremerkes bolig jf boligsosial handlingsplan og barnehage.	BYG	2009-2012
	Miljø- og energiplan for offentlige bygg.	Plan for dette bør utarbeides	BYG	I planperioden
	Fjernvarme	Konsesjonshaver tilrettelegger for at private utbyggere gis muligheten til å koble seg til fjernvarme og kommunen legger til rette gjennom bruk av PBL og andre planer for å gjennomføre dette.	BYG	Fortløpende
	Nytt rådhus	Mulighetsstudie hvor flere muligheter vurderes	BYG	I planperioden
	Storhall	Lokalisering og bygging skjer i planperioden	DRU, BYG	I planperioden
	Det utarbeides en strategiplan for skoler som går frem til 2030	Plan for dette bør utarbeides	BYG	I planperioden
	Kommunen bruker strategien boligstyrt befolkningsutvikling aktivt i lokalsamfunnet og eksternt	Kommunen skal i størst mulig grad samhandle med private utbygger for å oppnå kvalitetsmessige gode boområder, samt stimulere til etablering. Det legges til rette for spredt boligbygging og fritidsbygging i LNF	ABY	Fortløpende

Ved egne krefter for fremtiden

BEFOLKNINGSVEKST VARIERT NÆRING MILJØBYEN	Handels- og næringsstruktur	<ul style="list-style-type: none"> Sikre at forretningsetableringer, både nye og etablerte virksomheter, skjer etter prinsippet "rett virksomhet på rett plass" Bidra til å legge til rette for områder med flere funksjoner Opprettholde næringsformål i reguleringssammenheng Styrke sentrum Etablere næringsklynger 	ØKO	2009-2025
	Næringsplan	Følge opp tiltak i næringsplanen	ØKO	Fortløpende
	Utarbeide kommunedelplan bydeler	Synliggjøre framtidige behov i bydelene.	ØKO	2012
	Kompetanse	Tilrettelegge for og prioritere yngre arbeidstakere Arbeide for et universitet med fokus på studietilbud innen ingeniør, energi og miljø samt helseforebygging	ØKO	Fortløpende
	Regionalt midtpunkt	Jobbe for at Harstad blir et regionalt midtpunkt for handel og tjenester	ØKO	Fortløpende
STEDSUTVIKLING	Kulturminner – utviklingsressurs	Samle nybygg og inngrep i eksisterende utbyggingsområder. Tilrettelegge for boligutvikling (og næring) i eksisterende fortettinger (eks Gausvik, Sørvik, Kilbotn) for å unngå et utflytende bosettingsmønster som svekker lesbarheten i disse kulturmiljøene	BYG, ABY	Fortløpende
		Unngå nedbygging og gjengroing av kystlinjen og strandsonen for å opprettholde sammenhengen mellom kulturminner, landskap og landskapsrom	ABY	Fortløpende
		Kulturmiljøer av særlig stor verdi skal reguleres til bevaring og sikres en utvikling som ivaretar viktige kvaliteter og særtrekk	ABY	Fortløpende

Ved egne krefter for fremtiden

<p style="text-align: center;">NÆRINGSUTVIKLING STEDSUTVIKLING MILJØBYEN FRA VUGGE TIL GRAV</p>	<p>Utarbeide temaplan for kollektivtrafikk</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Planlegge for bedre tilrettelegging, økt tilgjengelighet og forbedret kollektivtrafikktilbud. - Prioritere kollektivtrafikken i forbindelse med arealplanlegging og utbygging, drift og vedlikehold av kommunale veg- og trafikkanlegg - Søke tilskudd fra statlige og andre støtteordninger til finansiering av lokale kollektivtiltak - Legge de fysiske forhold til rette for at kollektivtrafikken kan ha best mulige driftsforhold 	DRU	2009-2012
	<p>Utarbeide temaplan for gående og syklende</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Planlegge for et sammenhengende gang- og sykkelveinett i kommunen - Prioritere gang- og sykkelveger i forbindelse med arealplanlegging og utbygging, drift og vedlikehold av kommunale veg- og trafikkanlegg - Søke tilskudd fra statlige og andre støtteordninger til finansiering av lokale tiltak på gang- og sykkelveger - Legge de fysiske forhold til rette for at gående og syklende kan ha best mulige driftsforhold 	DRU	2009-2012
	<p>Revidere transportplan for Harstad kommune</p>	Utarbeide samlet plan for utbygging av ulike veg- og trafikktiltak	DRU	2009-2012
	<p>Revidere trafikksikkerhetsplan.</p>	Utforme et transportsystem som påvirker trafikantene til riktig atferd og beskytter dem mot de alvorligste konsekvensene av feilhandlinger	DRU	2009-2012
	<p>Stoppe forfallet og sikre god framkommelighet og trafikksikkerhet på de kommunale veger.</p>	Styrking av budsjett for drift og vedlikehold av de kommunale veger	Kommunestyret	Fortløpende
	<p>Utbygging av infrastruktur og utvikling av transportsektorene</p>	Delta aktivt i samarbeid om samferdsel med politiske aktører i region, landsdel og nasjonalt	Kommunestyret	Fortløpende
	<p>Søppel skal bort</p>	Tiltak for å hindre forsøpling	DRU	Fortløpende
	<p>Tilrettelegge for alternativ energi</p>	Vindmøllepark	BYG, DRU, ABY, ØKO	Fortløpende

-
- ¹ Bla gjennom SWOT analyse i kommunestyret, folkemøter og fremtidsbilder.
- ² Kilder er befolkningstall og fremskrivninger i tillegg til feks: Attraktivitetsbarometeret 2008, Konjunkturbarometeret utarbeidet av Sparebanken Nord-Norge med mer
- ³ Rikspolitiske retningslinjer er ikke juridisk bindende men skal legges til grunn i all planleggingsvirksomhet etter plan- og bygningsloven, og er samtidig viktige saksforutsetninger i enkeltsaksbehandling etter loven.
- ⁴ Miljøverndepartementet 2006
- ⁵ Forslag til planprogram for Harstad avklarte rammer, premisser og formål med planen. Dette lå ute på høring i seks uker.
- ⁶ Kilde: stedsutvikling.no
- ⁷ MD: *Handel, tilgjengelighet og bymiljø*
- ⁸ Stien langs sjøen er en 7 km lang sti fra Trondenes kirke til Kanebogen som legger til rette for opplevelse, kultur, helse og rekreasjon. Rute 69 grader nord er en regional forlengelse med en sti gjennom 8 kommuner.
- ⁹ Harstad kommune opprettet høsten 2000 Kollektivgruppa i samarbeid med busselskapet Nordtrafikk AS og Statens vegvesen, med deltakelse fra Troms fylkeskommune. Statens vegvesen Region Nord har i 2008 tatt initiativ til dannelsen av Hålogaland Kollektivforum. Forumet har medlemmer fra Harstad og Narvik kommune, Statens vegvesen Midtre Hålogaland Distrikt, transportselskapene Veolia Transport i Harstad og Cominor i Narvik, Nordland og Troms fylkeskommune.
- ¹⁰ Miljøvennlige arbeidsreiser – Erfaringer og anbefalinger fra pilotarbeid (T1464/2007)
- ¹¹ Harstad kommune har siden 2005 vært med i "Sykkelbynettverket". Dette er etablert av Statens vegvesen i samarbeid med Syklistenes Landsforening, som et ledd i oppfølgingen av Nasjonal Transportplan (NTP) 2006-2015.
- ¹² I spørreundersøkelsen var det flere ønsker å bosette seg på Grytøya. Det er vurdert og det er tilstrekkelig ledig i areal allerede utbygde felt for boligbygging for de som ønsker det.
- ¹³ *Norsk Standard NS 3454 Livssyklus kostnader for byggverk. - Prinsipper og struktur*
- ¹⁴ Ansvar har kirkelig fellestråd.
- ¹⁵ Næringsplan er vedtatt 28.05.09 og erstatter *Utviklingsplanen for næringslivet i Harstad 2002 - 2008* ble vedtatt av kommunestyret i 2002.
- ¹⁶ Gruppene leverte forslag 3. februar. Ny næringsplan skal behandles i kommunestyret mai 09.
- ¹⁷ Havnivåstigning – estimater av fremtidig havnivåstigning i norske kystkommuner - Bjørknæssenteret
- ¹⁸ Rapport 4/06 Regional klimasårbarhetsanalyse for Nord-Norge - Vestlandsforskning
- ¹⁹ Kjennetegn ved kvalitet:
Virkningsfulle (fører til en helsegevinst), trygge og sikre (unngår utilsiktede hendelser), involverer brukere og gir dem innflytelse, er samordnet og preget av kontinuitet, utnytter ressursene på en god måte, er tilgjengelige og rettferdige
- ²⁰ Barnetråkk forsøkes gjennomført våren 2009 senest høsten 2009.
- ²¹ Kommunestyret har i Kostnadsreduksjonsprogrammet og Virksomhetsplan vedtatt en ny organisering av helsetjenesten i kommunen.
- ²² 7 % av boligmassen i Harstad kommune deltok i undersøkelsen, og 6% av disse hadde en høyre radonverdi enn anbefalt tiltaksnivå på 200 Bq/m³ luft - *Rapport Kartlegging av radon i Harstad kommune, Statens Strålevern.*
- ²³ Kilde: www.stedsutvikling.no

VEDLEGG

Planstrategi 2009-2012

Plangruppe og tema	Sist vedtatt	Ansvarlig enhet	09	10	11	12	Finansiering	begrunnelse
Overordnet planer/ kommuneplan								
Kommuneplanens samfunnsdel ¹ -ved egne krefter	2009	ØKO				X	VHP/ eksternt	Lovbestemt etter PBL
Kommuneplanens arealdel ¹	2002	ØKO/ABY	x			x	VHP/ ekstern	Lovbestemt etter PBL
Virksomhetsplan /økonomiplan/ Budsjett	Årlig	ØKO	x	x	x	x		Lovbestemt gjennom kommuneloven
Kriseplan ²	2007	RM	x		x			Iht lover, forskrifter og retningslinjer gitt av DSB og Helse- og sosialdirektoratet
Temaplaner/ delplaner som oppdateres jevnlig								
Næringsplan	2009	ØKO	x					Prioritert tiltak i handlingsplan i kommuneplan
Plan for fysisk aktivitet og naturopplevelse	2006	ØKO		x			VHP	Vilkår for å søke om spillemidler, jf lov om spillemidler av 1992 med forskrifter om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet (2008)
Anleggsplan for idrett, handlingsprogram	Årlig	DRU	x	x	x	x		Jf begrunnelse over
Sentrumsplan	Ny	ABY				x	VHP/evt søke eksterne midler	Prioritert tiltak i handlingsplan i Kommuneplan
Plan for bydeler	Ny	ABY				x	VHP/evt søke eksterne midler	Tiltak i handlingsplan i kommuneplan
kystsonerplan	2001	ABY			x		VHP/evt søke eksterne midler	Tiltak gjennom næringsplan og anbefalt revidert pga nye nasjonale føringer
Kulturplan/strategi	Ny	ØKO		x				Behov for egen kulturplan med et bredere utgangspunkt enn næringsplan
Energi og klimaplan	NY	ØKO		x			ENOVA og avviksrapport	Vilkår for å motta statlig stønad til formålet.

Miljø og klimaplan	2008	ØKO				X	VHP/ evt Søke eksterne midler	Plikt til etter miljøinformasjons loven av 2004 til å ha oversikt og informere om forhold som har betydning for miljøet.
Handlingsplan for universell utforming	NY	DRU		x				Tiltak handlingsplan i kommuneplan
Helhetlig tiltaks –og gjennomføringsplan for opprydding i forurensnings-situasjonen i Harstad havneområde	NY	ØKO		X			Tilskudd SFT og fylkesmannen, egenandel gjennom VHP i 2009, må oppfin. i 2010	Kommunal prioritering
Landbruksplan ³	1997	ABY						Ivaretatt som egne tiltak gjennom næringsplan
Oppvekst /kompetanse								
Kulturelle skolesekken, handlingsprogram	Årlig	ØKO	x	x	x	x		Vilkår for deltakelse og midler
Plan for etter –og videreutdanning i skolesektoren	NY	ØKO	x	x	x	x	Statlig finansiert	Vilkår for å motta stønad til formålet
Strategiplan for skoler	NY	ØKO			x		VHP	Tiltak i handlingsplan i kommuneplan
Plan for barnehager	NY	BYG		x			VHP	Kommunal prioritering
Teknisk/ Infrastruktur								
Trafikksikkerhetsplan 2010-2012	2006	DRU	X					Tiltak i handlingsplan i kommuneplan
Transportplan ⁴	1995	DRU					VHP/ eksterne midler	Tiltak i handlingsplan i kommuneplan
Temaplan for kollektivtrafikk ⁴	NY	DRU					VHP/ eksterne midler	Delplan til transportplan. Tiltak i handlingsplan i kommuneplan

Temaplan for gående og syklende ⁴	NY	DRU						VHP/ eksterne midler	Delplan til transportsplan. Tiltak gjennom handlingsplan i kommuneplan. Statens vegvesen har et pådriveransvar for dette arbeidet og skal etter planen i løpet av året starte et arbeid med registrering/ kartlegging/ planlegging av sammenhengede gang -og sykkelsti
Hovedplan for vannforsyning ⁵	2007	DRU							Kommunal prioritering
Hovedplan avløp ⁵	1997	DRU							Kommunal prioritering
Hovedplan for ytre områder ⁵	1999	DRU							Kommunal prioritering
Havneplan ⁷	NY	HH							Kommunal prioritering
Plan for helhetlig gjennomgang av fremtidens tomtebehov ⁷	NY	BYG							I handlingsplan i kommuneplan
Helse / sosial									
Strategisk plan for tverrfaglig forpliktende forbyggende arbeid	2006	BUT					X	Eksterne midler	Kommunal prioritering
Plan for helsemessig- og sosial beredskap	Årlig	HMT	X	X	X	X			Lovpålagt etter lov om helsemessig og sosialberedskap
Boligsosial handlingsplan	2008	BYG					X	Eksterne midler	Kommunal prioritering
Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2008-2012	2008	NAV					X		Lovpålagt etter alkoholloven
Smittevernplan	2001	HMT	x						Lovpålagt etter vern om smittsomme sykdommer
Pleie, omsorg, helse og rehabiliteringsplan	NY	ØKO		X					Kommunal prioritering og kommunehelse-tjenesteloven
Interne plandokumenter									
Overordnet kompetanse-utviklingsplan ⁷	2003	PER							Kommunal prioritering
Plan for brannordning ⁷	2007	BRB					X		Brannvernsløv

Plan for brannsikring av kommunale bygg ⁷	NY	BYG						Brannvernsløv
Plan for oppgradering av elanlegg i kommunale bygg ⁷	NY	BYG						HMS, arbeidsmiljølov
Lønnspolitisk plan ⁷	NY	PER						Kommunal prioritering og HTA
Handlingsplan for likestilling	2006	PER			X			Likestillingslov Av 1978
Omdømmestrategi	2007	RM/KS	X					Prioritert tiltak i næringsplan. Kommunal prioritering og vedtak
Plan for etikk	NY	RM		X				Kommunal prioritering. Planen er et av tiltakene gjennom lokaldemokratiundersøkelsen 2009
IKT-planstrategi for digital utvikling i Harstad kommune	2006	RM	X					Kommunal prioritering og vedtak KS
Arkivplan	2008	RM				X		Arkivloven

¹ Det er etter lov om PBL obligatorisk for kommunen å se over og vurdere kommuneplanen og vurdere endringer i styringsdokumentene minst en gang hvert fjerde år når nytt kommunestyre skal ta stilling til den kommunale planstrategien senest ett år etter konstituseringen.

² Kriseplan revideres annet hvert år

³ Ingen revidering av landbruksplan er planlagt i denne planperioden. Tiltak innenfor landbruk er ivare tatt i næringsplan.

⁴ Gjennomføres i løpet av planperioden.

⁵ Ingen planlagt revisjon i planperioden.

⁷ Gjennomføres i løpet av planperioden.

